

การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

The arrangement of student's learning environment and
atmosphere of Chaiphanphong Pittaya School

Mueang Phayao District, Phayao Province

ทีปกร เย็นจิต

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ปีการศึกษา 2562

การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
The arrangement of student's learning environment and
atmosphere of Chaiphanphong Pittaya School
Mueang Phayao District, Phayao Province

ทีปกร เย็นจิต

การค้นคว้าอิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะวิทยาการจัดการ
สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก
ปีการศึกษา 2562

ชื่อเรื่อง การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน
โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ผู้วิจัย ทีปกร เย็นจิต

ชื่อปริญญา ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชา การบริหารการศึกษา

คณะกรรมการสอบ

.....ประธานกรรมการ
(ดร.เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรเจต ไชยพันธ์พงษ์)

.....กรรมการ
(ดร.อินทิรา มุงเมือง)

.....กรรมการ
(ดร.นิตยา วงศ์ยศ)

.....กรรมการและเลขานุการ
(ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์)

คณะวิทยาการจัดการ สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก อนุมัติให้รายงานการค้นคว้า
อิสระฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....คณบดี
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พีระ พันธุ์งาม)

กิตติกรรมประกาศ

การค้นคว้าอิสระเล่มนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาและความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ดร.เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์ อาจารย์ที่ปรึกษา และ ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำแนะนำ และตรวจแก้ไข ข้อบกพร่อง ด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนเสร็จเรียบร้อย ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ไว้เป็นอย่างสูงและขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลืออย่างดี

ขอขอบพระคุณ ดร.เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์ ที่ได้กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความถูกต้องและความเที่ยงตรงในด้านเนื้อหาของแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณบุคลากรโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา นักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 – 6 และผู้ปกครองนักเรียน ที่ได้กรุณาตอบแบบสอบถามเพื่อการศึกษาอิสระครั้งนี้ ขอขอบคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิทยาการ วางรากฐานแก่ผู้วิจัย และขอขอบคุณท่านอื่นๆ ที่ไม่ได้กล่าวนามไว้ ณ ที่นี้ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือ และข้อเสนอแนะในการทำการค้นคว้าอิสระครั้งนี้

ทีปกร เย็นจิต

ชื่อเรื่อง	: การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ผู้วิจัย	: ทิพย์กร เย็นจิต
ปริญญา	: ศีษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)
อาจารย์ที่ปรึกษา	: ดร.เกรียงศักดิ์ สุวรรณวัจน์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	: ดร.รุ่งฤดี รัตนชัยศิลป์
ปีที่สำเร็จการศึกษา	: 2562
สถาบัน	: สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1. ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ 2. ความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ 3. ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ กลุ่มตัวอย่างคือ ผู้บริหาร 2 คน ครูผู้สอน 25 คน นักเรียน 69 คน ผู้ปกครองนักเรียน 69 คน รวมทั้งสิ้น 165 คน โดยกำหนดขนาดตัวอย่างจากตารางของเครจซ์มอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ(%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การทดสอบค่าที (t- test) และการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านกายภาพอยู่ในระดับปานกลาง

2. ความคาดหวังต่อการจัด สภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าดังนี้ ด้านวิชาการ ด้านการบริหารจัดการ ด้านกายภาพ ตามลำดับ

3. ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ ไม่มีความแตกต่างกันทั้งในภาพรวมและรายด้าน

คำสำคัญ : การจัดสิ่งแวดล้อม, นักเรียน, โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ, จังหวัดพะเยา

Title : The arrangement of student's learning environment and atmosphere of Chaiphanphong Pittaya School Mueang Phayao District, Phayao Province

Author : Thipkon Yenjit

Degree : Master of Education (Educational Administration)

Advisor : Dr.Kriengsak Suwannawat

Co-Advisor : Dr.Rungruedee Ratchaisin

Graduated Year : 2562

Institute : Pacific Institute of Management Science

Abstract

The purpose of this research were to study 1. The satisfaction with the organization and the student's learning environment of Chaiphanphong Pittaya School 2. The expectation of the system of awareness and the student's learning atmosphere of Chaiphanphong Pittaya School 3. The difference between satisfaction and expectations in the organization and student's learning environment of Chaiphanphong Pittaya School. Sample were totaling 165 people from two administrators, 25 teachers, 69 students, 69 parents. Instrument to collect data was a questionnaire, the statistics used for data analysis were the frequency , percentage, Mean, Standard Deviation, t-test and content analysis.

The result of the research shown that

1. Satisfaction with the student's learning environment management and the environment of Chaiphanphong Pittaya School was at the high level, when considered in detail, found that academic and management aspects was at high level and the physical aspect was at a medium level.

2. Expectations for the organization of the student,s learning environment of Chaiphanphong Pittaya School, overall, was at high level. When considered in detail, academic management and physical respectively.
3. Satisfaction and expectations of the student,s learning environment and atmosphere were not different in overall and details.

Keyword: Environment, student, Chaiphanphong Pittaya School, Phayao.

สารบัญ

	หน้า
กิตติกรรมประกาศ	ก
บทคัดย่อ	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
สารบัญ	จ
สารบัญตาราง	ฉ
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 คำถามของการวิจัย	4
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
1.4 สมมติฐานการวิจัย	5
1.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	6
1.6 ขอบเขตของการวิจัย	6
1.7 นิยามศัพท์	7
1.8 ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 การจัดสิ่งแวดลอม	8
2.2 โรงเรียนไชยพันธ์พิทย	11
2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	28
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	36
3.1 ประชากร กลุ่มตัวอย่าง	36
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	36
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	37
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล	37

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	39
4.1 ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	39
4.2 ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	41
4.3 ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	46
4.4 ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวัง ต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน	50
4.5 การวิเคราะห์เนื้อหา จากแบบสอบถามปลายเปิด	57
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	59
5.1 สรุปผลการวิจัย	59
5.2 อภิปรายผล	62
5.3 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งนี้	66
5.4 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป	67
บรรณานุกรม	68
ภาคผนวก	72
ภาคผนวก ก : เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	73
ภาคผนวก ข : รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย	81
ประวัติผู้วิจัย	92

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	38
2 ค่าจำนวนร้อยละ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม	43
3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับความพึงพอใจ	44
4 ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านกายภาพ	45
5 ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านวิชาการ	46
6 ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านการบริหารจัดการ	47
7 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับความคาดหวัง	49
8 ระดับความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านกายภาพ	50
9 ระดับความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านวิชาการ	51
10 ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านการบริหารจัดการ	52
11 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวัง ต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยภาพรวม	53
12 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวัง ต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านกายภาพ	54
13 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวัง ต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านวิชาการ	55
14 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวัง ต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านการบริหารจัดการ	57

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาคนให้มีคุณภาพ เป็นเรื่องที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยจะต้องเป็นการศึกษาที่ทำให้ศักยภาพที่มีอยู่ในตัวตนได้รับการพัฒนาอย่างเต็มที่ เป็นคนรู้จักคิดวิเคราะห์ รู้จักแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ รู้จักการเรียนรู้ด้วยตัวเอง สามารถปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว มีจริยธรรม คุณธรรม รู้จักพึ่งตนเอง และสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข จากความพยายามในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา จึงมีการออกกฎหมายว่าด้วยการศึกษาของชาติ สำหรับใช้เป็นหลักในการปฏิรูปการศึกษา นอกจากนี้ยังมีการปฏิรูปหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และปฏิรูปการเรียนรู้ภายใต้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2542 โดยให้การศึกษาเป็นตัวจักรสำคัญในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และถือว่าเป็นปัญหาวิกฤตซึ่งทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง จำเป็นต้องร่วมมือกันป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยรับผิดชอบ และต้องเป็นการแก้ไขที่ให้ผลยั่งยืน

ดังนั้น การให้ความสำคัญกับการศึกษาเพื่อพัฒนาชาติ นับเป็นเรื่องเร่งด่วนที่กระทรวงศึกษาธิการต้องการพิจารณา เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบัน ประเทศชาติกำลังเกิดปัญหาวิกฤตทางศีลธรรม และวิกฤตการณ์ทางสังคม(Social crisis)ว่าประกอบด้วย ความยากจนและช่องว่างทางเศรษฐกิจที่กว้างเกิน ความแตกต่างสลายทางสังคม (Social Disintegration) การทำลายสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ และวิกฤตการณ์ทางวัฒนธรรม อันนำไปสู่การเกิดปัญหาทางสังคมต่างๆ เช่น อาชญากรรม โสเภณีเด็ก การละเมิดสิทธิเด็กและสตรี โรคเอดส์ ยาเสพติด รวมเป็นความเจ็บป่วยทางสังคม(Social ill)นอกจากนั้น ข่าวสังคมที่พบเห็นกันอยู่เป็นประจำ มักเป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับความประพฤติที่ไม่เหมาะสมของวัยรุ่น เช่นการมีเพศสัมพันธ์ที่ไม่เหมาะสม ความนิยมที่มีต่อดาราวัดลูที่เป็นลูกครึ่ง การมั่วสุมในสถานเริงรมย์ การพนันและการถ่ายภาพอนาจาร เป็นต้น ทำให้เป็นที่วิตกว่า ขณะนี้วัยรุ่นอยู่ในวัยแห่งการศึกษาหาความรู้มีความทะเยอทะยานในการศึกษา หรือแรงจูงในการศึกษามากน้อยเพียงไร มีวิสัยทัศน์อย่างไรในอนาคต และปัจจัยที่มีอิทธิพลทำให้ค่านิยมของวัยรุ่นเปลี่ยนไป

กระทรวงศึกษาธิการ มีความเชื่อประการหนึ่งว่า วัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาเป็นปัจจัยหนึ่งที่หล่อหลอมความดีงามและการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน นอกจากนี้การปลูกฝังค่านิยมที่ถูกต้องและเหมาะสม เป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะเร่งดำเนินการ ดังนั้น สถานศึกษาจึงมีความสำคัญในการสร้างเกาะคุ้มกันให้กับเด็กและเยาวชนที่จะโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพและไม่ก่อปัญหาสังคม เพราะสภาพแวดล้อมและวัฒนธรรมที่ดีในสถานศึกษาย่อมมีอิทธิพลต่อความสุข ความดี

งามและการเรียนรู้ที่จะเกิดขึ้นในตัวผู้เรียน ตัวบ่งชี้สำคัญที่ทำให้มองภาพความสำเร็จของการศึกษา และคุณภาพของผู้เรียน คือ สภาพความสำเร็จที่ตัวผู้เรียนสภาพความพร้อมของการดำเนินงาน และสภาพพร้อมของปัจจัยต่างๆ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเกิดจากลักษณะการใช้ของวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาที่จะชี้ให้เห็นถึงคุณภาพของคนว่าหล่อหลอมกันมาอย่างไร

การเรียนรู้และคุณลักษณะของมนุษย์นั้นจะแตกต่างกันไปตามสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่แต่ละคนได้รับรู้มา ประกอบการใช้สติปัญญาที่แต่ละคนมีอยู่พินิจพิจารณาและตัดสินใจเลือกรับเรื่องราวที่ต้องการและกำหนดเป็นคุณลักษณะเฉพาะตนขึ้น ดังนั้นองค์ประกอบสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนรู้ ก็คือ สภาพแวดล้อมทางการเรียนซึ่งหมายถึง “สภาวะใด ๆ ที่มีผลต่อการเรียนรู้ของมนุษย์ทั้งโดยตรงและทางอ้อมทั้งที่เป็นรูปธรรมและนามธรรม” สภาพแวดล้อมที่เป็นรูปธรรม คือ สภาพแวดล้อมทางกาย ได้แก่ สภาพต่าง ๆ ที่มนุษย์จัดทำขึ้นมา เช่น อาคาร สถานที่ ภูมิประเทศ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้สามารถมองเห็นและจับต้องได้ ส่วนสภาพแวดล้อมที่เป็นนามธรรม คือ ระบบคุณค่าที่ยึดถือปฏิบัติเกี่ยวข้อง กลุ่ม สังคม ความรู้ ทั้งที่เป็นของตนเองและของคนอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับตน ซึ่งเป็นสิ่งที่มองไม่เห็นและจับต้องไม่ได้ แต่ส่งผลต่อจิตใจ อารมณ์ ความรู้สึก และจินตนาการ

โรงเรียนเป็นสถาบันสำคัญต่อการเรียนรู้และการสร้างคุณลักษณะของมนุษย์ เป็นสถานที่อบรมสั่งสอนให้วิชาความรู้ ความคิด ทักษะ และเจตคติที่จะนำไปสู่การดำรงชีวิต รวมทั้งพัฒนาสังคมให้เกิดความสุขและเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป สภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นการผสมผสานกันระหว่างหลักสูตรเนื้อหาสาระของวิชาที่เรียน ครู กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ การปกครองและเพื่อนร่วมชั้นเรียนร่วมโรงเรียน ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนทั้งในด้านการพัฒนาความคิด การสร้างเสริมประสบการณ์การปรับตัวและบุคลิกภาพให้สอดคล้องกับสภาพและการดำรงชีวิตในสังคม ดังนั้น การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนจึงเป็นเรื่องที่สำคัญ และเป็นองค์ประกอบที่มีอิทธิพลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและคุณลักษณะของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี การจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกต้องเหมาะสมเป็นสิ่งจำเป็นในการจัดการศึกษา เพราะทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่ที่น่า ไปเรียน ไปเล่น และไปทำงาน นำมาซึ่งความรู้และประสบการณ์ต่างๆ การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน ต้องกำหนดให้เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะตรงกับความต้องการของสังคม ซึ่งตลอดระยะเวลาที่อยู่ในโรงเรียนสภาพแวดล้อมต่างๆ ย่อมมีผลกระทบต่อสุขภาพกาย สุขภาพจิตของผู้เรียน รวมทั้งมีอิทธิพลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของผู้สอน

ดังนั้น การดำเนินการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนเป็นหน้าที่โดยตรงของโรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นที่รวมของผู้เรียนซึ่งมาจากหลายชุมชนมารวมกัน จึงเหมาะสมสำหรับการจัดการศึกษาอบรมและจัดสภาพแวดล้อมของโรงเรียนให้มีบรรยากาศที่เอื้อต่อการพัฒนาผู้เรียน ทั้งนี้เพราะผู้เรียน

จำนวนมากเหล่านั้นต้องใช้ชีวิตประจำวันอยู่ในโรงเรียนอย่างน้อย 6 – 7 ชั่วโมง เป็นระยะเวลา 6 – 12 ปี ซึ่งตลอดเวลาที่อยู่ในโรงเรียน สภาพแวดล้อมต่างๆ ของโรงเรียนย่อมผลกระทบต่อสุขภาพ ทั้งร่างกายและจิตใจของผู้เรียน รวมทั้งมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนด้วย ดังนั้น การจัดการศึกษาของโรงเรียนจึงเป็นกระบวนการที่เกี่ยวข้องกันระหว่างผู้เรียนกับการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้ผู้เรียนและบุคลากรในโรงเรียนมีสุขภาพสมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ

จากการดำเนินงานในงานพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561 ของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ซึ่งได้กำหนดนโยบายการบริหารและการปฏิบัติงานตามยุทธศาสตร์ของการจัดการศึกษา โดยส่งผลให้เกิดคุณภาพด้านต่างๆ ดังนี้

1. ด้านผู้เรียน นักเรียนได้รับการพัฒนาความสามารถในด้านต่างๆ และเป็นผู้มีระเบียบวินัย มีคุณธรรม จริยธรรม มีระบบการดูแลช่วยเหลือและยังได้จัดให้มีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการเรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ทั้งในและนอกสถานศึกษา มีการฝึกทักษะตามความสามารถของนักเรียน และมีการวัดผลประเมินผลตามสภาพจริง ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดีคนเก่ง และอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นสุข

2. ด้านกระบวนการ สถานศึกษาใช้ระบบประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษาและภายนอกสถานศึกษา มีการบริหารจัดการเพื่อให้เกิดประสิทธิผลต่อผู้เรียน มีการจัดทำหลักสูตรครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตลอดจนการสร้างความสัมพันธ์กับผู้ปกครองและชุมชนใกล้เคียง เพื่อเพิ่มระดับคุณภาพการศึกษาจนเป็นที่ยอมรับของชุมชนและผู้ที่เกี่ยวข้อง

3. ด้านการเรียนรู้ ได้ส่งเสริมและพัฒนาความพร้อมด้านปัจจัยการศึกษาของครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถในการจัดการเรียนการสอนตามแนวปฏิรูปการศึกษา สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนด้วยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ มีห้องปฏิบัติการ ห้องมัลติมีเดีย ห้องศูนย์วิชาทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

4. ด้านงบประมาณ ได้ส่งเสริมและสนับสนุนการเรียนรู้ที่เอื้อต่อระบบการบริหารสินทรัพย์ให้เกิดประสิทธิภาพ โดยมีมาตรการลดค่าสาธารณูปโภค มีการใช้วัสดุ อุปกรณ์ร่วมกันอย่างคุ้มค่า

จากการประเมินตนเองของสถานศึกษาพบว่า โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ยังมีปัญหาและข้อจำกัดหลายประการที่ยังต้องแก้ไขปรับปรุงและพัฒนาให้ดีขึ้น และนอกจากนี้นักเรียนส่วนหนึ่งยังไม่สนใจเข้าร่วมกิจกรรม ไม่สนใจการเรียน สำหรับด้านกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อม พบว่า โรงเรียนสามารถจัดได้ในระดับดีมากทั้งสองด้าน คือ การจัดสภาพแวดล้อมที่สะอาด เป็นระเบียบ ปลอดภัยและจัดสิ่งอำนวยความสะดวกให้ครูและบุคลากรอย่างเพียงพอและจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้ ส่วนอีกสองด้านสามารถจัดได้ในระดับดี คือ การจัดระบบสาธารณูปโภคที่ดี จัดระบบให้สถานศึกษาปลอดภัยเสถียร

และอบายมุข นอกจากนี้ในด้านปัจจัยเกี่ยวกับอาคารสถานที่ พบว่า จำนวนห้องเรียนมีหลากหลาย แม้ว่าโรงเรียนจะได้จัดแหล่งเรียนรู้ เพิ่มเติมก็ยังไม่สามารถลดปัญหาที่เกิดจากข้อจำกัดของจำนวนห้อง หลากหลายได้ การหมุนเวียนสับเปลี่ยนห้องเรียนทำให้เกิดความล่าช้า ไม่สะดวก เวลาเรียนไม่พอ ส่งผลกระทบต่อการเรียนการสอนและความมีวินัยของนักเรียน

จากการประเมินคุณภาพภายนอกของสถานศึกษา จากสำนักงานรับรองมาตรฐานและ ประเมินคุณภาพการศึกษา ทำให้เกิดจุดที่ควรพัฒนาซึ่งเป็นตัวชี้วัดตัวหนึ่ง ที่ผู้วิจัยได้นำมาเป็นปัญหา ในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วยด้านต่างๆ ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านผู้เรียน ผู้เรียนบางส่วนควรได้รับการพัฒนาให้มีคุณลักษณะที่พึง ประสงค์เพิ่มขึ้นในด้านความรับผิดชอบและความประหยัด การคิดวิเคราะห์ ได้ด้วยตนเอง
2. ผลการประเมินด้านครู ครูผู้สอนบางส่วนได้รับการพัฒนาเกี่ยวกับการนำเสนอผลการ ประเมินพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน
3. ผลการประเมินด้านผู้บริหาร สถานศึกษาควรพัฒนาในด้านการนิเทศติดตามประเมินผล เปรียบเทียบกับเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง ด้านผู้ปกครองและชุมชนเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาการศึกษา ให้มากขึ้น ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่หลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติและ ความ ต้องการของผู้เรียน กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดแก้ปัญหาและตัดสินใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนรู้จักศึกษาหาความรู้แสวงหาคำตอบและสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเองและการประเมิน พัฒนาการของผู้เรียนด้วยวิธีหลากหลายและต่อเนื่องให้มากขึ้น

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจต่อ การจัดสิ่งแวดล้อมและ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อำเภอเมืองพะเยา จังหวัด พะเยา เพราะได้ตระหนักว่าสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ทั้งสามด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการ และการบริหารจัดการ มีผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงานของครู และการเรียนรู้ของนักเรียน ผลการวิจัย ที่ได้จะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารและคณะทำงานนำไปปรับปรุงพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน และบรรยากาศในการเรียนให้กับนักเรียนให้ดียิ่งขึ้นไป

1.2 คำถามของการวิจัย

เพื่อเป็นแนวทางในการแสวงหาคำตอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ผู้วิจัยจึง กำหนดข้อคำถามของการวิจัยครั้งนี้ไว้ดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อยู่ในระดับใด
2. ความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ อยู่ในระดับใด

3. ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา แตกต่างกันหรือไม่

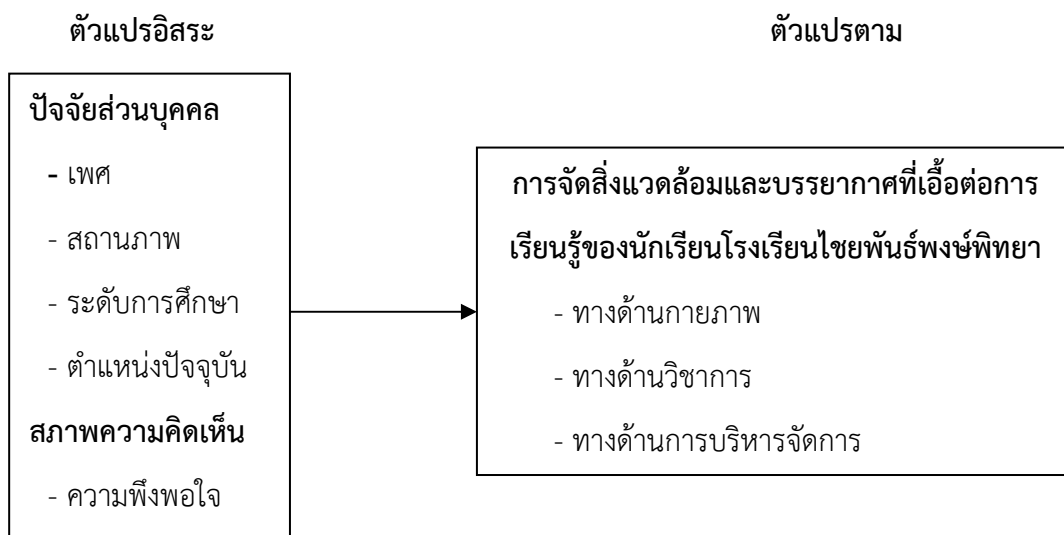
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา
3. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

1.4 สมมุติฐานของการวิจัย

1. ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อยู่ในระดับปานกลาง
2. ความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อยู่ในระดับปานกลาง
3. ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา แตกต่างกัน

1.5 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ภาพที่ กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ ได้แก่

ปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ สถานภาพ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน

สภาพความคิดเห็น ประกอบด้วย ความพึงพอใจ ความคาดหวัง

ตัวแปรตาม ได้แก่ การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ประกอบด้วย ทางด้านกายภาพ ทางด้านวิชาการ ทางด้านการบริหารจัดการ

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย เพื่อทราบความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา โดยมี คือ

1. ขอบเขตด้านเนื้อหา ซึ่งมี 3 องค์ประกอบ คือ 1.1 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางกายภาพ หมายถึง สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุ เช่น โรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบด้วยต่างๆ วัสดุ ครุภัณฑ์ และอุปกรณ์ ซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกและการจัดการเรียนการสอนของครูและการเรียนรู้ของนักเรียน 1.2 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง บรรยากาศการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียนตลอดจนการจัดบริเวณเพื่อสนับสนุนทางวิชาการและประสบการณ์ที่จะนำไปสู่การเรียนรู้อย่างมีความสุขและประสิทธิภาพ 1.3 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางการบริหาร

จัดการ หมายถึง การดำเนินการต่างๆ ที่นำไปสู่ความสำเร็จในการปฏิบัติงาน โดยอาศัยความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคลากรในโรงเรียน

2. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ก็จะมีประชากร โดยใช้ครูผู้สอนนักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน

3. ขอบเขตด้านตัวแปรตาม คือ ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศทางกายภาพ ความพึงพอใจต่อการจัดและบรรยากาศทางวิชาการ ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศทางการบริหารจัดการ

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะ

เพื่อให้เข้าใจตรงกันเกี่ยวกับการสื่อความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยจึงได้กำหนดนิยามศัพท์เฉพาะไว้ดังนี้

1. การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ หมายถึง ความพึงพอใจและความคาดหวังที่มีต่อการดำเนินการต่างๆ เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนเพื่อความเป็นระบบ ระเบียบ สะดวกในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิผล โดยมี 3 องค์ประกอบ คือ

1.1 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางกายภาพ หมายถึง เป็นบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ค่อนข้างจะมองเห็นเป็นรูปธรรม นับตั้งแต่ก้าวเข้าสู่รั้วโรงเรียนสามารถมองเห็นได้

1.2 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางวิชาการ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียนตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพที่มีชีวิตชีวา สดชื่น แจ่มใส มีความรู้สึกรักโรงเรียน รักครู รักเพื่อน และพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า อยากมาโรงเรียน พยายามจัดบรรยากาศแห่งความกลัว ความหวาดผว ความวิตกกังวล และการขู่เข็ญ ให้หมดสิ้นไป

1.3 สิ่งแวดล้อมและบรรยากาศทางการบริหารจัดการ หมายถึง การดำเนินการใดๆ ภายในโรงเรียนให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินงานอย่างมีระบบความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคลากรในโรงเรียน ยิ้มแย้มแจ่มใส และเป็นมิตรต่อกันรักใคร่กลมเกลียวกัน

2. โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา หมายถึง สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอน ตั้งแต่ระดับชั้น อนุบาล1 ถึง ประถมศึกษา6 สังกัดสำนักงานการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (สช.)

1.8 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา
2. ได้ทราบถึงความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา
3. ได้ทราบถึงความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดสิ่งแวดล้อมในสถานศึกษา เพื่อนำมาประกอบงานวิจัยเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา ประกอบด้วยสาระสำคัญดังต่อไปนี้

- 2.1 การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียน
- 2.2 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
- 2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมของโรงเรียนมีความสำคัญอย่างยิ่งที่โรงเรียนควรตระหนักเสริมสร้างให้เกิดขึ้น เพราะโรงเรียนที่มีบรรยากาศและสภาพแวดล้อมที่ดีจะทำให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ ภูมิใจ อบอุน สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของ เรียนและทำงานร่วมกันเป็นอย่างดีและมีความสุข

ความหมายของสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อม หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่มีชีวิต ทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งสิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวเราสามารถสัมผัสได้ด้วยประสาทสัมผัส จะมีอิทธิพลต่อการพัฒนาของสิ่งมีชีวิตไม่ว่าพืช สัตว์ หรือคน

วินัย วีระวัฒนานนท์ (2549) กล่าวว่าสิ่งแวดล้อม หมายถึง กระบวนการทางการศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับสิ่งที่มีอยู่โดยรวมทั้งที่เป็นธรรมชาติและมนุษย์สร้างขึ้น รวมถึงความสัมพันธ์ ระหว่างประชากร มลภาวะ ทรัพยากร การคมนาคม การวางแผนเกี่ยวกับเมืองและชนบทกับสิ่งแวดล้อมมนุษย์

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้ความหมายว่า สิ่งแวดล้อมหมายถึงทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่รอบตัวมนุษย์ ทั้งที่มีชีวิต ทั้งที่เป็นรูปธรรม ซึ่งจับต้องและมองเห็นได้ และนามธรรม เช่น วัฒนธรรม แบบแผน ประเพณี ความเชื่อมีอิทธิพลเกี่ยวข้องถึงกัน เป็นปัจจัยในการเกื้อหนุนซึ่งกันและกัน

เมื่อพิจารณาความหมายของบรรยากาศในโรงเรียน และความหมายของสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนที่ได้กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่า “บรรยากาศ” กับ “สิ่งแวดล้อม” จะมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กัน กล่าวคือ บรรยากาศโรงเรียน เป็นสภาวะอันเกิดจากมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างคนกับสิ่งแวดล้อมใน

โรงเรียน แล้วส่งผลถึงความรู้สึกของบุคคล ถ้าเป็นบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนดีก็จะส่งผลให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความรัก ความผูกพัน ความพอใจ ความอบอุ่น ความรู้สึกเป็นเจ้าของ

ความสำคัญของสิ่งแวดล้อม

โกวิท วรพิพัฒน์ (2554) เห็นว่าบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนจะมีส่วนเสริมสร้างความคิด จิตใจ และคุณธรรมต่างๆ อันพึงประสงค์ โรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น เรียบง่าย สดชื่น สงบ แจ่มใส มีชีวิตชีวา วัสดุ อาคารสถานที่ซึ่งได้รับการดูแลให้มีความเป็นปัจจุบันพร้อมที่จะให้ครูและนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลา ย่อมจะทำให้ครูและนักเรียนได้รับอิทธิพล ทำให้เป็นคนละเอียดอ่อน จิตใจแจ่มใส รักสวยรักงาม รักความสะอาด รักความสงบเรียบร้อย และรักความร่มรื่นไปด้วยเถาวัลย์ คุณธรรมต่างๆ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตรจะเกิดขึ้นในตัวนักเรียนได้เป็นอันมาก

ธเนศ ขำเกิด (2550) ก็มีความเห็นในลักษณะที่สอดคล้องกันว่า โรงเรียนซึ่งมีบรรยากาศที่ดี จะทำให้นักเรียนและบุคลากรในโรงเรียนเกิดความรู้สึกพอใจ อบอุ่นใจ สบายใจ รู้สึกในความเป็นเจ้าของและอยากมาโรงเรียน โรงเรียนที่มีบรรยากาศที่ไม่ดีจะทำให้สมาชิกเกิดความเบื่อหน่าย ห่างเหิน ว้าเหว และไม่อยากมาโรงเรียน ไม่มีอิทธิพลในการเสริมสร้างความคิด จิตใจและคุณธรรมต่างๆ อันพึงประสงค์ได้

ณรงค์ กาญจนานนท์ (2557) กล่าวว่าสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เป็นตัวแปรที่สำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน รวมทั้งการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนด้วย ผู้บริหารโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาให้นักเรียนเป็นทั้ง “คนเก่ง” “คนดี” จึงจำเป็นที่จะต้องมุ่งเน้นพัฒนาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นประการสำคัญ ซึ่งนอกจากจะส่งผลต่อตัวนักเรียนแล้ว ยังมีผลต่อการบริหารบุคลากรในโรงเรียน ด้วยบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยกล่อมเกลาคณาจารย์ความรู้สึกของบุคคลให้มีความรู้สึกที่ดีต่อกัน ซึ่งความรู้สึกที่ดีต่อกันจะช่วยสร้างความเข้าใจกัน ลดปัญหาความขัดแย้งในการทำงาน ทำให้การบริหารเกิดความคล่องตัว โรงเรียนจะสามารถพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ทองคุณ หงส์พันธ์ (2550) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อมในโรงเรียน มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการของเด็กนักเรียนหลายประการ คือ

1. พัฒนาการทางร่างกาย โรงเรียนที่มีสนามกีฬาและสถานที่พักผ่อนเพียงพอและถูกหลักวิชา จะช่วยพัฒนาสุขภาพอนามัยของเด็กได้เป็นอย่างดี สิ่งแวดล้อมที่ดีไม่มีมลภาวะต่างๆ มีสิ่งอำนวยความสะดวก มีสุขภาพที่ดี มีโภชนาการที่เหมาะสมล้วนแต่มีผลต่อพัฒนาการทางร่างกายของเด็ก และขจัดอุบัติเหตุทั้งหลายที่จะเกิดแก่นักเรียนได้
2. พัฒนาการทางสติปัญญา สภาพแวดล้อมของโรงเรียน ล้วนมีผลต่อการเรียนรู้ของเด็กนักเรียน เพราะสิ่งแวดล้อมเป็นสื่อและอุปกรณ์การเรียนรู้ และเป็นปัจจัยที่ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก

นักเรียน สิ่งแวดล้อมที่ดีย่อมมีอิทธิพลต่อการพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กนักเรียนเพราะสภาพแวดล้อมที่ดี คือ สิ่งจูงใจให้เด็กนักเรียนอยากเรียน

3. พัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจ บรรยากาศ และสภาพแวดล้อมที่สวยงาม สะอาด สะดวกสบาย และน่าสนใจ เป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสภาพอารมณ์ จิตใจของนักเรียนทั้งสิ้น สภาพแวดล้อมที่ดี มีผลต่อสุขภาพจิตของนักเรียน และจะนำสู่พัฒนาการทางด้านอารมณ์และจิตใจที่พึงประสงค์ได้

4. พัฒนาการทางด้านสังคม สภาพบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่ดี มีส่วนหล่อหลอม บุคลิกภาพและพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียน โรงเรียนสะอาด สวยงาม มีระเบียบ เด็กนักเรียน จะถูกหล่อหลอมให้เป็นคนรักสวยรักงาม รักความสะอาดรักความมีระเบียบวินัย สภาพแวดล้อมที่มีบรรยากาศของกัลยาณมิตร มีความเอื้อเฟื้อเกื้อกูลกัน เสียสละร่วมมือ สิ่งเหล่านี้ย่อมสร้างสรรค์ให้เด็กเป็น “คนดีและพลเมืองดี”

กรมสามัญศึกษา เชื่อว่า สภาพแวดล้อมที่ดี เป็นส่วนสำคัญในการเสริมสร้างให้เป็นทรัพยากร ที่มีคุณค่าทางด้านความรู้ความคิด คุณธรรม และจริยธรรม ต่าง ๆ อันพึงประสงค์ได้ และมีผู้กล่าวว่าครู อาจแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือครูที่พูดไม่ได้และครูที่พูดได้ แต่ครูที่พูดไม่ได้มักได้รับการกล่าวถึง น้อย บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนถือว่าเป็นครูที่พูดไม่ได้ เชื่อว่าโรงเรียนที่สะอาด ร่มรื่น เรียบร้อย สดชื่น สงบ แจ่มใส มีชีวิตชีวาวัสดุอาคารสถานที่ได้รับการดูแลมีความเป็นปัจจุบันพร้อมที่จะให้ครูและนักเรียนได้ใช้ตลอดเวลา ย่อมจะให้ครูและนักเรียนได้รับอิทธิพล ทำให้คนละเอียดอ่อน จิตใจแจ่มใส รักสวย รักงาน รักความสะอาด รักความสงบ เรียบง่าย และรักความร่มรื่นไปด้วย ถือว่า คุณธรรมต่างๆ อันพึงประสงค์ตามหลักสูตร อันจะเกิดขึ้นในตัวนักเรียนโดยครูประเภทพูดไม่ได้นี้เป็น อย่างมาก จึงเห็นเป็นการสมควรที่ โรงเรียนจะต้องพยายามจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนเพื่อประโยชน์ ในการที่เด็กจะได้พัฒนาให้เต็มความรู้ความสามารถ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ ระบุว่า สิ่งแวดล้อมต่างๆที่โรงเรียนจัดขึ้น ไม่ว่าจะเป็นจัดใน ห้องเรียน หน้าห้องเรียน บริเวณโรงเรียนหน้าบริเวณโรงเรียน รวมไปถึงรอบๆโรงเรียนล้วนมีผลต่อ การปลูกฝังคุณลักษณะนิสัยที่งามให้เกิดขึ้นภายในต่อผู้เรียนทั้งสิ้น เช่น การที่นักเรียนได้เรียนที่ สะอาดทาสีอ่อนโยน แสงนุ่มนวลมีต้นไม้ กระจก มีรูปที่ดูแล้วสบายใจ มีซุ้มหรือมุมสงบ ได้หาความรู้ ด้วยตัวเอง นักเรียนมีความคุ้นเคยกับความสะอาดความเป็นระเบียบเรียบร้อยอยู่ตลอดเวลา ซึ่งจะ ช่วยให้นักเรียนมีความกระตือรือร้นมากยิ่งขึ้น เกิดความเชื่อมั่น มีความรักและไม่อยากให้ห้องเรียน และโรงเรียนสกปรก เกิดความเคยชินกับความสะอาด ความเป็นระเบียบอยู่ที่โรงเรียน จนซึมซับสิ่งที่ ดีๆที่ได้รับ เกิดความรับผิดชอบและมีวินัยในตัวเองจนสามารถถ่ายโอนประสบการณ์เหล่านี้เชื่อมโยงสู่ การปฏิบัติในชีวิตประจำวัน

องค์ประกอบของสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน

กรมสามัญศึกษา ได้กำหนดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ 3 ประเภท ดังนี้

1. **สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ** ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุทั้งหลาย เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องประกอบ ครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สิ่งมีชีวิตถึงลักษณะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดีได้แก่ความชุ่มชื้น การถูกสุขลักษณะ ความร่มรื่น ความสวยงาม ความสะอาดความเป็นระเบียบ ความสะดวก ฯลฯ การที่จะจัดของสภาพปัญหาหรือความต้องการความจำเป็นแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับแนวความคิดและดุลยพินิจของบุคลากรภายในโรงเรียนนั้นๆที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น แต่ไม่ควรอยู่ภายใต้หลักการของ “ การร่วมคิดร่วมทำ “ ซึ่งเป็น การเสริมสร้างความรู้สึที่ดี ความรู้สึกของการมีส่วนร่วม ความรู้สึกของความเป็นเจ้าของ โดยเฉพาะนักเรียน ซึ่งเป็นหัวใจของการจัดการศึกษา ผู้บริหารและครู-อาจารย์ควนยอมรับว่า นักเรียนทุกคนมีความสามารถและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่มีความรักและความผูกผัน และปรารถนาดีต่อโรงเรียน ภายใต้การแนะนำของผู้บริหารและครู-อาจารย์

2. **สิ่งแวดล้อมทางวิชาการ** ได้แก่ การจัดบรรยากาศทางการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ และประสบการณ์ให้มากที่สุดภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา แจ่มใส น่าเรียนรู้ สอนสนุก เรียนสนุก ครูรักเด็ก เด็กรักครู ไม่มีบรรยากาศแห่งความกลัวและผวาวิตกกังวล ทุกคนพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า “อยากมาโรงเรียน” การจัดสภาพแวดล้อมทางวิชาการที่ส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศดังกล่าว ได้แก่ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ตรงตามจุดประสงค์ ส่งเสริมความสามารถของแต่ละบุคคลเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอนแล้วดำเนินกิจกรรมด้วยความเป็นกันเองให้เกียรติซึ่งกันและกัน ส่งเสริมการเรียนเป็นกลุ่มช่วยกันคิด ช่วยกันทำระหว่างผู้สอนและผู้เรียนจะทำให้ทุกคนมีความสุข มีความมั่นใจ และตระหนักในคุณค่าของตนเอง

3. **สิ่งแวดล้อมทางการบริหารจัดการ** ได้แก่ การดำเนินการใดๆ ภายในโรงเรียนให้มีการปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินงานอย่างมีระบบ ความเอื้อเฟื้อช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันของบุคลากร บุคลากรในโรงเรียนยิ้มแย้มแจ่มใส เป็นมิตรต่อกัน รักใคร่กลมเกลียวกันลักษณะการบริหารจัดการที่ก่อให้เกิดบรรยากาศที่ดีนั้น เริ่มตั้งแต่วิธีการกำหนดนโยบาย ควรให้บุคลากรในโรงเรียนมีส่วนร่วม มีการนำข้อมูลจากการสำรวจสภาพปัจจุบัน ปัญหาที่กำหนดเป็นนโยบาย ในการแก้ปัญหาและพัฒนางานของโรงเรียน การมอบหมายงานและติดตามดูแล ช่วยเหลือ ถามไถ่ ดูแลความเหน็ดเหนื่อย ยกย่อง ชมเชย การสร้างขวัญกำลังใจ จัดสวัสดิการไว้หลายรูปแบบ การจัดบรรยากาศทั้งทางกายภาพวิชาการและการบริหารจัดการ ต่างก็เอื้อซึ่งกันและกัน ซึ่งโรงเรียนควรตระหนักและเสริมสร้างให้เกิดขึ้นเพื่อให้โรงเรียนเป็นวิมานที่น่าอยู่น่าเรียนแล้วทุกคนจะอยู่อย่างมีความสุข

การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

กรมสามัญศึกษาได้กำหนดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนประถมศึกษาไว้ 3 ประเภท คือ สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางวิชาการ สิ่งแวดล้อมทางการบริหาร ซึ่งสิ่งแวดล้อมแต่ละประเภทมีลักษณะสำคัญดังต่อไปนี้

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ

สิ่งแวดล้อมทางกายภาพเป็นบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ค่อนข้างจะมองเห็นเป็นรูปธรรม นับตั้งแต่ก้าวเข้าสู่รั้วโรงเรียนสามารถมองเห็นได้ ได้แก่

1. บริเวณโรงเรียน เช่น รั้ว ถนน สนาม ต้นไม้ ดอกไม้ สวนหย่อม ที่พักผ่อน สนามกีฬา สถานที่นันทนาการ สาธารณูปโภค สระน้ำ ถังขยะ ฯลฯ
2. อาคารเรียน อาคารประกอบและอาคารอื่นๆ เช่น อาคารชั่วคราว โรงฝึกงาน โรงอาหาร หอประชุม บ้านพักครูบ้านพักภารโรง ห้องน้ำ ห้องส้วม ฯลฯ
3. ห้องเรียนและห้องอื่นๆ เช่น ห้องผู้บริหาร ห้องพักครู ห้องแนะแนว ห้องพยาบาล ห้องทะเบียนวัดผล ห้องโสตทัศนูปกรณ์ ห้องจริยธรรม ฯลฯ

เครื่องชี้วัดสิ่งแวดล้อมกายภาพที่ดี ได้แก่ การมีสภาพที่ใช้การได้อยู่เสมอ มีความสะอาด สดชื่น ร่มรื่น สวยงาม มีการจัดการตกแต่งบริเวณโรงเรียนด้วยดอกไม้ประดับหรือสิ่งอื่นๆ มีที่เรียนที่พักผ่อน สถานที่นันทนาการ น้ำดื่ม น้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนห้องต่างๆ

เครื่องชี้วัดสิ่งแวดล้อมกายภาพที่ดี ได้แก่ การมีสภาพที่ใช้การได้อยู่เสมอ มีความสะอาด สดชื่น ร่มรื่น สวยงาม มีการจัดการตกแต่งบริเวณโรงเรียนด้วยดอกไม้ประดับหรือสิ่งอื่นๆ มีที่เรียนที่พักผ่อน สถานที่นันทนาการ น้ำดื่ม น้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนห้องต่างๆ มีการตกแต่งภายในให้สวยงาม มีขนาดพื้นที่และแสงสว่างเพียงพอในการใช้ มีผู้รับผิดชอบรักษา เป็นต้น

กระบวนการจัดสิ่งแวดล้อมเหล่านี้ เป็นเรื่องของแต่ละโรงเรียนที่ต่างก็มีสภาพของปัญหาหรือความต้องการความจำเป็นที่แตกต่างกัน ซึ่งขึ้นกับแนวความคิดและดุลยพินิจของบุคลากร ภายในโรงเรียนนั้นๆ ที่จะสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้น แต่ควรอยู่ภายใต้หลักการของการคิดร่วมคิดร่วมทำ เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันของทุกคน โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนซึ่งถือว่าเป็นสมาชิกที่มีคุณค่าที่ผู้บริหารและครูควรมีความรู้สึกละเอินว่านักเรียนทุกคนมีความสามารถและเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียนที่มีความรักความผูกพันและปรารถนาดีต่อโรงเรียน ดังนั้น จึงเปิดโอกาสให้เขาได้แสดงความคิดเห็น ตัดสินใจวางแผนจัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนภายใต้การนิเทศ แนะนำของผู้บริหารโรงเรียนและครู

กรมวิชาการให้แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมสถานศึกษาสภาพแวดล้อมของสถานศึกษาและคำนึงว่าการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพในโรงเรียน สามารถดำเนินการให้เกิดขึ้นได้ภายใต้

สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุดิบต้องได้ สัมผัสได้ และสามารถปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาให้เกิดขึ้นได้ ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพของโรงเรียนที่สำคัญมีดังนี้

1. พื้นที่และบริเวณโรงเรียนต้องมีพื้นที่เพียงพอแก่การใช้ประโยชน์ต่างๆไม่เป็นหลุมเป็นบ่อ รับแสงสว่างจากธรรมชาติได้มาก มีการปลูกต้นไม้ใหญ่ให้ร่มเงา ปลูกไม้ดอก ไม้ประดับ ให้เกิดความสวยงามและมีรั้วโดยรอบ

2. อาคารเรียนและสิ่งก่อสร้าง ตัวอาคารเรียนควรหันด้านหน้าของอาคารไปทางทิศที่รับลมได้สะดวก แสงแดดและฝนไม่รบกวนมากนัก ภายในเรียนควรใช้สีที่เย็นตา ตกแต่งด้วยรูปภาพให้สวยงามอยู่เสมอ สำหรับอาคารประกอบ เช่น อาคารเอนกประสงค์ โรงอาหาร จะต้องคำนึงถึงความสะดวกเป็นประการสำคัญ อากาศถ่ายเทได้ดี

3. ห้องเรียนและเครื่องใช้ในห้องเรียน การจัดโต๊ะเรียนและเก้าอี้ไม่ควรจัดแบบติดกับพื้น ห้องเรียนตายตัวให้สามารถเคลื่อนที่ได้เพื่อความเหมาะสมต่อการจัดกลุ่มหรือต้องการห้องเรียนเพื่อประโยชน์อย่างอื่น การจัดแถวโต๊ะเรียนต้องมีช่องว่าง ระหว่างแถวเพียงพอที่จะเดินผ่านไปมาได้โดยสะดวก

4. การถ่ายเทอากาศและแสงสว่างห้องเรียนจะมีความร้อนความชื้นและกลิ่น ถ้าห้องเรียนมีการระบายอากาศไม่ดีพอจะทำให้ร้อนอบอ้าวมีกลิ่นไม่ดี และทำให้นักเรียนไม่กระปรี้กระเปร่าและอาจทำให้เกิดการติดต่อของโรคได้โดยง่าย ต้องจัดให้มีช่องลม หน้าต่าง ประตู และมีพื้นที่สำหรับการถ่ายเทอากาศอย่างเพียงพอ ตัวอาคารเรียนไม่ควรตั้งอยู่ในที่มีสิ่งกีดขวางทางลมห้องเรียนควรมีแสงสว่างเพียงพอแก่การเรียนการสอนหากแสงสว่างน้อยหรือมากเกินไปจะทำให้เกิดผลเสียแก่สายตาของนักเรียน ความเข้มของแสงสว่างในห้องเรียนที่สามารถอ่านหนังสือได้อย่างสบายตามีค่าประมาณ 30 ฟุตแรงเทียน ส่วนห้องเรียนที่ใช้ทำการฝีมือหรืองานอื่นๆที่ใช้สายตามากๆ ควรมีความเข้มของแสง 50 ฟุตแรงเทียนขึ้นไป

5. เสียง ห้องเรียนที่ดีต้องออกแบบให้สามารถป้องกันเสียงดังรบกวนได้ เสียงดังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนการสอน เด็กนักเรียนจะขาดสมาธิฟังครูสอนไม่ได้ยิน ระดับความดังของเสียงภายนอกอาคารเรียนไม่ควรเกิน 70 เดซิเบลภายในห้องเรียนไม่ควรมีระดับความดังของเสียงรบกวนเกินกว่า 35- 40 เดซิเบล

6. ห้องพยาบาล เป็นห้องที่จำเป็นจะต้องจัดให้มีขึ้นในโรงเรียน เพื่อดำเนินงานด้านสุขภาพของนักเรียนห้องพยาบาลควรจัดอยู่ชั้นล่างของอาคารเพื่อให้นักเรียนใช้ได้โดยสะดวกภายในห้องพยาบาล ควรจัดให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ในการปฐมพยาบาลอย่างครบถ้วน

7. โรงอาหารโรงเรียนควรจัดให้มีโรงอาหารหรือที่รับประทานอาหารสำหรับนักเรียนได้ รับประทานอาหารกลางวันอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อยจะช่วยฝึกหัดให้นักเรียนได้รู้จักระเบียบในการรับประทานอาหารสร้างทัศนคติและสุขนิสัยที่ดีแก่เด็ก การจัดโรงอาหารต้องพิจารณาจัดให้มีโต๊ะ

อาหารและที่นั่งเพียงพอกับจำนวนนักเรียนจัดให้มีดื่มใช้สะอาดได้อย่างเพียงพอจัดให้มีภาชนะสำหรับรองรับเศษอาหารที่ถูกสุขลักษณะใช้อย่างพอเพียง มีสภาพดี มีฝาปิดมิดชิด ไม่รั่ว ไม่ซึมน้ำ และต้องมีความสะอาดอยู่เสมอ รวมทั้งการจัดให้มีการดูแลแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของโรงเรียนอาหารด้วย

8. โรงครัว เป็นสถานที่ที่ใช้ประกอบหรือปรุงอาหาร โรงเรียนควรคำนึงถึงสถานที่จัดตั้งเป็นสัดส่วน พื้นห้องต้องทำด้วยวัสดุที่ไม่ดูดซึมน้ำ ประตูหน้าต่างต้องใส่มุ้งลวดตาข่ายเพื่อป้องกันแมลงวันและหนูเข้ามาในห้องครัว มีแสงสว่างเพียงพอ มีระบบถ่ายเทอากาศได้ดี มีระบบระบายน้ำทิ้ง มีถังขยะสำหรับเก็บอาหารและขยะชนิดอื่นๆ อย่างเพียงพอ มีที่เก็บทั้งอาหารสดและอาหารแห้ง และมีน้ำใช้สำหรับการประกอบหรือปรุงอาหารที่สะอาดมีคุณภาพดีอย่างเพียงพอ

9. สนาม สนามใหญ่ควรอยู่ด้านหน้าของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นที่สำหรับสอนวิชาพลศึกษาและออกกำลังกายประเภทที่ต้องการเนื้อที่มากๆ เช่น ฟุตบอล รักบี้บอล กายบริหาร เป็นต้น ส่วนด้านข้างและพื้นที่ว่างระหว่างอาคารเรียนควรจัดเป็นสนามขนาดเล็กๆ เพื่อใช้สำหรับกิจกรรมที่ต้องการเนื้อที่ไม่มากนัก ซึ่งสนามเล็กนั้นควรจัดให้สามารถใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของนักเรียนได้ด้วย สภาพของสนามควรเป็นที่ราบเรียบไม่มีหลุมหรือบ่อ มีการปลูกหญ้าและรักษาเป็นอย่างดี ริมขอบสนามควรปลูกต้นไม้ใหญ่ให้เกิดร่มเงาสำหรับการพักผ่อนหย่อนใจของนักเรียน และทำให้เกิดทัศนียภาพสวยงามแก่สถานที่ ควรจัดทำที่นั่งพัก ม้านั่ง และซุ้มเถาไม้เลื้อยไว้ให้นักเรียนใช้เป็นที่พักผ่อน บริเวณสนามควรจัดให้มีน้ำสำหรับดื่มและอ่างล้างมือไว้ตามความจำเป็น จัดให้มีถังขยะไว้ตามริมสนามเป็นระยะๆ เพื่อความสะดวกในการเก็บและรักษาความสะอาดของสนาม ในกรณีของโรงเรียนประถมศึกษาศึกษาเครื่องเล่นของเด็กเล็ก เช่น บ่อทราย ชิงช้า ไม้สไล่น้ำ ม้าหมุน ฯลฯ ควรจัดแยกไว้ส่วนหนึ่งต่างหาก โดยจัดรั้วเตี้ยๆ แบ่งขอบเขตไว้ควรจะจัดครูหรือนักเรียนโตคอยควบคุมดูแลเสมอ การตรวจสภาพ การซ่อมแซมและการดูแลรักษาจะต้องกระทำอยู่ประจำเพื่อให้เกิดความปลอดภัยแก่เด็กที่เล่นเครื่องเล่นเหล่านั้น

10. น้ำดื่ม น้ำใช้ โรงเรียนทุกแห่งต้องจัดให้มีน้ำใช้น้ำดื่มที่สะอาด ปริมาณพอเพียงสำหรับนักเรียน สำหรับอัตราน้ำดื่มของนักเรียนโดยปกติประมาณ 1.5-4.5 ลิตร/คน/วัน

11. ส้วมและที่ปัสสาวะ โรงเรียนต้องจัดให้มีส้วมที่ถูกสุขลักษณะให้นักเรียนใช้อย่างพอเพียง โรงเรียนสหศึกษาต้องจัดให้มีส้วมสำหรับนักเรียนหญิงและชายแยกกัน เพื่อให้นักเรียนใช้ได้สะดวกยิ่งขึ้น สำหรับนักเรียนชายต้องจัดทำที่ปัสสาวะให้เพียงพอแก่จำนวนนักเรียน

12. การกำจัดขยะมูลฝอย ขยะที่เกิดขึ้นในโรงเรียนมีอยู่ 2 ชนิด คือ ขยะแห้ง และขยะสดหรือขยะเปียก จำเป็นต้องได้รับการเก็บรวบรวมและกำจัดให้หมดไปอย่างถูกต้อง มิฉะนั้นจะเป็นแหล่งเพาะพันธุ์ของแมลงและเชื้อโรค ขาดความเป็นระเบียบเรียบร้อย ขาดความสวยงามไม่น่าดูและจะเป็นแบบอย่างที่ไม่ดีแก่นักเรียน ประชาชนในชุมชน โรงเรียนต้องจัดถังขยะไว้ตามที่ต่างๆที่

เหมาะสมและสะดวกต่อการทิ้งขยะของนักเรียน ต้องจัดถังขยะให้มีขนาดที่เหมาะสมและจำนวนมากพอ ห้องเรียนแต่ละห้องมีถังขยะสำหรับใส่เศษกระดาษหรือขยะแห้งต่างๆ

13. การกำจัดน้ำโสโครก โรงเรียนต้องจัดทำรางระบายน้ำไว้เพื่อระบายน้ำฝน ออกนอกบริเวณโรงเรียน โดยอาจจะต่อรางระบายน้ำฝนจากบริเวณภายในโรงเรียนลงสู่ที่ลุ่มหรือแหล่งน้ำส่วน การกำจัดน้ำทิ้งหรือน้ำโสโครกที่มีสารละลายและความสกปรกต่างๆ ปะปนอยู่ต้องมีระบบรวบรวม น้ำทิ้ง โดยจัดทำเป็นท่อน้ำทิ้งหรือรางระบายน้ำโสโครกของโรงเรียน โดยเฉพาะเพื่อระบายน้ำทิ้งลงสู่ท่อ รับน้ำโสโครกสาธารณะ ถ้าไม่มีท่อระบายน้ำโสโครกสาธารณะก็ต้องระบายน้ำทิ้งดังกล่าวไปยังแหล่ง กำจัดน้ำโสโครกที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะ

14. การรักษาความสะอาดและการดูแลรักษา สิ่งที่โรงเรียนต้องเอาใจใส่รักษาความสะอาด อยู่เสมอเป็นประจำคือบริเวณโรงเรียนและสนาม ห้องเรียนและอาคารเรียน อุปกรณ์และเครื่องใช้ ใน การเรียน เช่น กระดานดำ โต๊ะ เก้าอี้ ตู้หนังสือ ฯลฯ เครื่องสุขภัณฑ์ต่างๆ เช่น ที่เก็บน้ำ ห้องน้ำ ห้องส้วม อ่างล้างมือ อ่างน้ำพุ ถังขยะ ฯลฯ โรงอาหารและโรงครัว เรือนนอน และหอพัก (ถ้ามี) ท่อ น้ำโสโครกหรือรางระบายน้ำ และทางเดินเท้าภายในบริเวณโรงเรียน

กรมสามัญศึกษาได้ให้ข้อเสนอแนะบางประการในการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ไว้ ดังนี้

1. การเสริมสร้างความร่มรื่น สดชื่น และสวยงาม โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูและนักเรียน ได้ปลูกและดูแลรักษาต้นไม้ของเขาเอง อาจเชิญบุคลากรผู้มีชื่อเสียงในชุมชนมาร่วมปลูกด้วย บาง โรงเรียนไม่สามารถปลูกต้นไม้ได้ ก็อาจนำไม้ดอกไม้ประดับมาตกแต่งสร้างซุ้ม สร้างศาลาที่พักผ่อน หย่อนใจ ให้เกิดความร่มรื่นสดชื่น และสวยงามได้

2. การเสริมสร้างความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย คือ การจัดสภาพแวดล้อมให้ดูสบาย ตา หยิบก้าง่าย ใช้ก็คล่อง และใช้การได้ดีอยู่เสมอ สภาพดังกล่าวเกิดจากการจัดตกแต่ง อาคารสถานที่ เช่น การตกแต่งอาคารเรียน อาคารชั่วคราว การตกแต่งสนามหญ้า รั้ว การจัดห้องเรียน ห้องพัก โต๊ะ ทำงาน การรักษาความสะอาดสิ่งต่างๆ การจัดการเครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ในโรงฝึก เป็นต้น

3. การเสริมสร้างความสงบ โรงเรียนควรจัดหาสถานที่บางส่วนไว้เพื่อให้ครูและนักเรียนได้ เข้าไปใช้ลักษณะที่มีความรู้สึกเป็นส่วนตัว เป็นตัวของตัวเอง อันจะก่อให้เกิดความรู้สึกที่สงบ เช่น มุม สงบในห้องสมุด ห้องจริยธรรม สวนจริยธรรม สวนสงบ เป็นต้น

4. การสร้างสรรค์ คือ ความคิดในการเปลี่ยนแปลง พัฒนา ดัดแปลงให้เกิดสิ่งใหม่ เช่น การ นำกระบอกไม้ไผ่มาทำเป็นถังขยะ การนำหมวกหรืออบมาทำโคมไฟ การดัดแปลงต้นไม้ ให้เป็น รูปทรงต่างๆ เป็นต้น

5. การเสริมสร้างควมมีชีวิตชีวา เป็นการจัดความซ้ำซากจำเจ ด้วยการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ เช่น การจัดสถานที่ทำงานของครู การจัดโต๊ะเรียน การตกแต่งไม้ดอกไม้ประดับ การจัดป้ายนิเทศ เป็นต้น

6. ความเหมาะสมกับสถานที่ เช่น การจัดป้ายประกาศในที่ที่สามารถอ่านออกเขียนได้อย่างสะดวกและทั่วถึง ไม่จัดคอกหรือเล้าสัตว์ไว้ในที่รบกวนการเรียนการสอน เป็นต้น

7. ความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น คือ การนำทรัพยากรหรือสิ่งของต่างๆ ในท้องถิ่นมาจัดหรือดัดแปลงใช้ให้เหมาะสมกับสภาพ เช่น การใช้ต้นตาล ต้นมะพร้าว มาทำโต๊ะ เก้าอี้ ที่พักผ่อนหย่อนใจ การนำหอยมาประดับตกแต่งห้อง และสถานที่ต่างๆ เป็นต้น

8. ความสอดคล้องกับประเพณีวัฒนธรรม และความเชื่อ เช่น การจัดห้องศิลปวัฒนธรรม การจัดแสดงวัตถุ สิ่งของ หรือภาพที่เป็นประเพณีของท้องถิ่น เป็นต้น

9. ความประหยัด โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพโรงเรียนให้เหมาะสมกับทรัพยากรหรือปัจจัยที่มีอยู่ เช่น ไม่จัดซื้อพันธุ์ไม้ วัสดุ หรือครุภัณฑ์ที่ราคาแพง แลดูแลรักษายาก

10. ความมีเอกลักษณ์ เพื่อความเป็นศูนย์รวมทางจิตใจ ความภาคภูมิใจในสถาบัน โรงเรียนอาจจัดสิ่งปลูกสร้าง หรือปลูกต้นไม้ ดอกไม้ บางชนิดที่เจตนาให้เป็นสัญลักษณ์หรือ เอกลักษณ์ประจำโรงเรียน

11. ความสะดวกสบาย เช่น การทำทางเดินพร้อมหลังคาระหว่างอาคารเรียน การจัดที่นั่งชยะ การมีบริการน้ำดื่ม การจัดเครื่องใช้ไม้สอย ให้สามารถหยิบง่ายใช้คล่อง เป็นต้น

12. ความปลอดภัย โรงเรียนควรจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ ให้มีสภาพที่มั่นคง ปลอดภัย มีการซ่อมแซม บำรุงรักษา ให้มีสภาพใช้การได้อยู่เสมอ เช่น โต๊ะ เก้าอี้ ประตู หน้าต่าง สนาม อาคาร สถานที่ เป็นต้น

13. ความคุ้มค่าและเกิดประโยชน์ สิ่งของหรือสถานที่ในโรงเรียน บางครั้งถูกนำมาใช้อย่างไม่คุ้มค่าและเกิดประโยชน์ตามควร เช่น บริเวณใต้ถุนอาคาร บริเวณหอประชุมโรงอาหาร ใต้ร่มไม้ แท้จริงแล้ว สถานที่ดังกล่าวอาจจัดเพื่ออำนวยความสะดวกด้านอื่นอีกหลายอย่าง เช่น เป็นที่อ่านหนังสือ ชนิดที่เรียกว่า ห้องซ่องสมุดโล่ง หรือใช้จัดนิทรรศการ ป้ายนิเทศ ป้ายประกาศ เป็นต้น

สิ่งแวดล้อมทางวิชาการ

สิ่งแวดล้อมทางวิชาการได้แก่ การจัดการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียนตลอดจนการจัดบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้อย่างได้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา สดชื่น แจ่มใส มีความรู้สึกรักโรงเรียน รักครู รักเพื่อน และพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า อยากมาโรงเรียน พยายามจัดบรรยากาศแห่งความกลัว ความหวาดผวา ความวิตกกังวล และการขู่เข็ญ ให้หมดสิ้นไป โดยคำนึงถึงหลักการต่อไปนี้

1. มุ่งเน้นให้นักเรียนเป็นศูนย์กลางของการเรียนการสอน
2. ทำทุกวิถีทางให้นักเรียนสามารถเป็นผู้นำตนเองได้
3. การจัดการเรียนการสอนไม่ได้จำกัดอยู่เพียงภายในห้องสี่เหลี่ยมแคบๆ
4. จัดกิจกรรมที่หลากหลายให้นักเรียนได้มีโอกาสแสดงออกและเข้าใจร่วมทุกคนตามความถนัดอย่างต่อเนื่องและเสรี

5. วิชาการบางวิชา เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ ฯลฯ ที่นักเรียนบางคนเห็นว่าเป็นเรื่องที่ยากต่อความเข้าใจและน่าเบื่อหน่าย ยิ่งครูบางคนพยายามเคร่งครัด เอาจริงเอาจัง โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล อาจเป็นผลทำให้นักเรียนเกลียดวิชาเหล่านี้ หนีโรงเรียน เบื่อโรงเรียน เบื่อครู เป็นปมด้อยของตนเอง และพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนออกไป สิ่งเหล่านี้มีผลกระทบต่อบรรยากาศของโรงเรียนอย่างยิ่ง ดังนั้นครูผู้สอนควรหาทางช่วยเหลือนักเรียนบางกลุ่มเหล่านี้ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล

6. สิ่งสำคัญที่สุดก็คือ ครูควรพยายามปรับตนให้มีมนุษยธรรมกับนักเรียนทุกคนในทุกๆ ด้าน สำหรับกรณีวิชาการ ได้กล่าวถึงสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนาผู้เรียนทุกด้านได้มากที่สุดก็คือ ครู ว่าคุณภาพของเด็กและเยาวชนจะมีรากฐานมาจากการอบรมเลี้ยงดูตั้งแต่แรกเกิด แต่การที่ครูสามารถประสานเชื่อมโยงการอบรมเลี้ยงดูให้มีการพัฒนาไปในทางที่ดีอย่างต่อเนื่องและบางครั้งอาจจะต้องมีการแก้ไขข้อบกพร่อง ความเชื่อและค่านิยม บางอย่างที่ไม่ถูกต้องเสียก่อน เพื่อสร้างแนวคิดที่ถูกต้อง ปลุกฝังค่านิยมที่ดีงามควบคู่ไปกับการให้ความรู้ และจัดประสบการณ์ให้กับนักเรียน ภายใต้สภาพแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนรู้ เกื้อกูลสู่การปฏิบัติจริงตามธรรมชาติของผู้เรียน ดังนั้น ครูจึงเป็นกัลยาณมิตรของศิษย์เป็นบุคคลที่จะเสริมสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ใหม่ๆ ให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ ให้เกิดความรัก และศรัทธาที่จะเรียนรู้ทุกขั้นตอนอย่างแท้จริง ดังนั้นครูจึงนับว่าเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อการปลุกฝังเจตคติ ค่านิยม และการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียน ความกระตือรือร้นของครู ความสนใจความเอาใจใส่ในการสอน การแสวงหาความรู้อยู่เป็นนิจ การมีจิตใจดีงามสุภาพอ่อนโยน ทั้งเสียงและบุคลิกดี จะช่วยโน้มน้าวจิตใจของนักเรียนให้เอาแบบอย่างครู และจะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่รู้ใฝ่เรียนด้วย ความกระตือรือร้นมีชีวิตชีวาตามไปด้วย เพื่อนเป็นสิ่งแวดล้อมที่สำคัญมากในการสร้างเจตคติ ค่านิยม และพฤติกรรมของนักเรียนรองจากครู โดยเฉพาะในวัยรุ่น วัยที่กำลังเปลี่ยนแปลงทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม นักเรียนที่มีสุขภาพจิตดี เข้ากับเพื่อนและครูได้ดี มีความรักและเข้าใจเพื่อน ชอบโรงเรียน มักจะเรียนรู้อย่างมีความสุข มีความคิดสร้างสรรค์ และพร้อมที่จะเรียนรู้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ การจัดศูนย์วิชาการในห้องเรียน เป็นอีกแนวทางสนับสนุนให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ทางการเรียนได้มากที่สุด ตามความสนใจ ความต้องการและความถนัด อีกทั้งยังมีผลต่อการเสริมสร้างเจตคติในการเรียนรู้ ตลอดจนการสร้างลักษณะนิสัยใฝ่รู้ ใฝ่เรียน รักการค้นคว้าและการแสวงหาความรู้ด้วย

ตนเอง และสามารถเรียนรู้ร่วมกับเพื่อนในกลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ และยังเสริมสร้าง คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนอีกหลายรูปแบบ อาทิความรับผิดชอบในการศึกษาหาความรู้ได้เองจากสื่อและกิจกรรมต่างๆ ในศูนย์ นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลต่อความสัมพันธ์อันดีระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนต่อนักเรียน ทำให้กระบวนการสอนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

บรรยากาศในชั้นเรียน เป็นอีกปัจจัยหนึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโดยตรง บรรยากาศการเรียนที่ดีจะช่วยสนับสนุนให้นักเรียนได้เรียนเต็มความสามารถ และส่งเสริมความร่วมมือระหว่างครูและนักเรียนและระหว่างนักเรียนด้วยกันจะช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีความสามารถในการแก้ไขปัญหา มีความริเริ่มสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น

นอกจากนี้ มีผลการวิจัยที่บ่งชี้ว่าบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในบ้าน มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความรักความผูกพันระหว่าง พ่อ แม่ ลูก จะช่วยให้เด็กเรียนประสบความสำเร็จเป็นอย่างสูงเช่นกัน ดังนั้นหากจะจัดบรรยากาศการเรียนรู้นี้มีความต่อเนื่องเชื่อมโยง อาจจะต้องมีการให้ความรู้แก่ผู้ปกครองด้วย เนื่องจากพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาเจตคติ สุขนิสัย และพฤติกรรมต่างๆของบุตร

นอกจากนี้ สื่อการสอน วัสดุอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับบทเรียน สถานที่ทั้งในห้องเรียนและนอกห้องเรียน ตลอดจนบุคลากรทุกคนในโรงเรียนล้วนมีความสำคัญและอิทธิพลต่อการเรียน การสร้างบรรยากาศให้เกิดความรัก ความไว้วางใจ ศรัทธา เชื่อมั่น จำเป็นต้องประสานความร่วมมือกัน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ในลักษณะบูรณาการเชื่อมโยงสู่การปฏิบัติในชีวิต

บรูคโคเวอร์ และคณะ (Brook over and other) มีแนวความคิดว่า บรรยากาศเป็นผลรวมของปทัสถาน ความคาดหวังและความเชื่อถือ ซึ่งก่อให้เกิดระบบสังคมในโรงเรียน โดยบุคคลในระบบสังคมนั้นรู้สึก ดังนั้น บรูคโคเวอร์ (Brook over) จึงได้สร้างแบบสอบถามสามชุดเพื่อใช้กับครูผู้บริหาร และนักเรียน เป็นแบบสอบถามซึ่งใช้วัดแนวความคิดด้านบรรยากาศภายในโรงเรียนว่ามีความซับซ้อนในด้านความรู้สึก เจตคติ ความเชื่อ ค่านิยม ความคาดหวังและปทัสถานของโรงเรียน ประกอบด้วยตัวแปร 14 ตัวแปร โดยใช้วัดนักเรียนห้าตัวแปร ครูห้าตัวแปรและผู้บริหารสี่ตัวแปร ดังนี้

นักเรียน

1. ความรู้สึกของนักเรียน เรื่องการไม่ได้ประโยชน์จากวิชาการ
2. การประเมินผลและความคาดหวังในอนาคต
3. การประเมินผลและความคาดหวังในปัจจุบันที่รู้สึก
4. การรับรู้ด้านการส่งเสริมและปทัสถานจากครู
5. ปทัสถานด้านวิชาการของนักเรียน

ครู

1. ความสามารถ การประเมินผลความคาดหวังและคุณภาพทางการศึกษาของนักเรียน
2. การประเมินความคาดหวังในปัจจุบันต่อการบรรลุความสำเร็จของนักเรียน
3. ความยึดมั่นผูกพันของนักเรียนและครูในการปรับปรุง
4. การรับรู้ต่อความคาดหวังของผู้บริหาร
5. การไม่ได้ประโยชน์ต่อความคาดหวังของครู

ผู้บริหาร

1. ความเกี่ยวข้องและความคาดหวังต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน
2. ความพยายามที่จะปรับปรุง
3. การประเมินผลคุณภาพในโรงเรียน
4. การประเมินผลและความคาดหวังของนักเรียนในปัจจุบัน

สิ่งแวดล้อมทางการบริหารจัดการ

สิ่งแวดล้อมทางการบริหารได้แก่การดำเนินการใดๆ ภายในโรงเรียนให้การปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินงานอย่างมีระบบความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือซึ่งกันและกันของบุคลากรในโรงเรียน ยึดแน่นแจ่มใส และเป็นมิตรต่อกันรักใคร่กลมเกลียวกัน

ในปี ค.ศ.1973 ฟอกซ์ (Fox) ได้ให้แนวคิดว่าการที่จะพิจารณาว่า โรงเรียนใดมีบรรยากาศที่ดีหรือไม่นั้นสามารถดูได้จากองค์ประกอบ 8 ประการดังนี้คือ

- 1) การยอมรับนับถือ (respect)
- 2) ความไว้วางใจ (trust)
- 3) การมีขวัญสูง (high morale)
- 4) การมีโอกาสดำเนินงาน (opportunity for input)
- 5) ความเติบโตทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง (continuous academic and school growth)
- 6) การผนึกกำลัง (cohesiveness)
- 7) การปรับปรุงโรงเรียน (school renewal)
- 8) ความเอื้ออาทรต่อกัน (caring)

ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1. การยอมรับนับถือ (respect) หมายถึง การที่สมาชิกทุกคนในโรงเรียนควรมีความรู้สึกว่าตัวเองเป็นบุคคลที่มีค่า มีโอกาสได้รับความรู้และความแสดงความคิดเห็นที่แตกต่างกันทั้งผู้บริหารครูและนักเรียน ในโรงเรียนได้รับการยอมรับนับถือตามสมควรแก่ฐานะ

2. **ความไว้วางใจ (trust)** ผู้ที่ได้รับความไว้วางใจจะสะท้อนให้เห็นถึงความไว้วางใจของบุคคลนั้นซึ่งบุคคลอื่นจะมองเห็นว่าเขาเป็นบุคคลที่ซื่อสัตย์สุจริตจะทำในสิ่งที่ได้พูดเอาไว้ ความไว้วางใจระหว่างบุคลากรทุกฝ่ายในโรงเรียนสะท้อนให้เห็นถึงสภาพบรรยากาศที่ดีในโรงเรียนแต่ถ้าบุคลากรในโรงเรียนขาดความไว้วางใจซึ่งกันและกันก็จะทำให้บรรยากาศในโรงเรียนไม่ดี

3. **การมีขวัญสูง (high morale)** คนที่มีความรู้สึกที่ดีและขวัญดีจะสามารถเผชิญกับเหตุการณ์ต่างๆ ได้ทุกขณะ ขวัญกำลังใจมีความสำคัญต่อการปฏิบัติงาน ทำให้เกิดความร่วมมือร่วมใจในการทำงานเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์ เป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า ขวัญกำลังใจของคนมีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานเป็นอันมาก คนที่มีความรู้ความสามารถแม้จะไม่สูงนัก แต่ถ้ามีขวัญกำลังใจดี การทำงานอาจจะได้ผลมากกว่าคนที่มีความรู้ความสามารถ

4. **การมีโอกาสดำเนินการ (opportunity for input)** ทุกคนไม่สามารถที่จะมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเกี่ยวกับปัญหาที่สำคัญๆ ได้ แต่ทุกคนมีความเชื่อมั่นในตนเองมีโอกาสดำเนินการได้แสดงความคิดเห็นและรู้ว่าความคิดเห็นนั้นได้รับการพิจารณา ความมุ่งหวังของผู้บริหารโรงเรียนก็คือการบริหารงานของโรงเรียนให้เป็นไปตามจุดประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพ (efficiency) และประสิทธิผล (effectiveness) ซึ่งหลักการประการหนึ่งที่จะทำให้ผู้บริหารโรงเรียนบรรลุจุดประสงค์ดังกล่าวได้คือ การให้ผู้ใต้บังคับบัญชาได้มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและการตัดสินใจในปัญหาที่สำคัญๆ ของโรงเรียน

5. **ความเติบโตทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง (continuous academic and school growth)** หมายถึง สมาชิกทุกคนมีความต้องการที่จะพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาการ สังคม ทักษะทางกายภาพ ความรู้และเจตคติ

6. **การผนึกกำลัง (cohesiveness)** เป็นความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อโรงเรียนโดยมีความรู้สึกว่าคุณเป็นส่วนหนึ่งของโรงเรียน อยากจะอยู่ที่โรงเรียนและพยายามหาโอกาสที่จะนำความรู้ความสามารถที่ตนมีอยู่มาใช้และช่วยเหลือบุคคลอื่นๆ ในโรงเรียน

7. **การปรับปรุงโรงเรียน (school renewal)** โรงเรียนเป็นสถาบันที่ควรจัดทำโครงการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้ก้าวหน้าและสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลง โรงเรียนต้องพร้อมที่จะรับสิ่งใหม่ การปรับปรุงต้องเป็นไปอย่างเหมาะสมโดยพิจารณาสิ่งที่ต้องการปรับปรุงว่าสามารถทำได้หรือไม่ โรงเรียนต้องสามารถดำเนินการปรับปรุงโครงการต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพโดยปราศจากแรงกดดันและความขัดแย้ง

8. **ความเอื้ออาทรต่อกัน (caring)** หมายถึง บุคลากรในโรงเรียนมีความรู้สึกว่าคุณค่าของบุคคลอื่น ๆ มีส่วนเกี่ยวข้องกับตนเองในฐานะที่เป็นมนุษย์ผู้หนึ่ง ซึ่งอยู่ร่วมในสังคม แต่ละคนจะต้องรู้และเข้าใจธรรมชาติของเพื่อนร่วมงาน

ส่วนฮอย และคณะ (Hoy and others) มีความเห็นว่าองค์ประกอบในโรงเรียนนั้น ประกอบด้วยพฤติกรรมของผู้บริหารและพฤติกรรมของครู โดยพฤติกรรมของผู้บริหาร มีสามมิติได้แก่

- 1.1 การสนับสนุน (supportive)
- 1.2 การควบคุม (directive)
- 1.3 ความเคร่งครัด (restrictive)

ส่วนพฤติกรรมของครูมีสามมิติเช่นกันได้แก่

- 2.1 ความเป็นมิตร (collegial)
- 2.2 ความสนิทสนม (intimate)
- 2.3 การไม่ให้ความร่วมมือ (disengaged)

ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. พฤติกรรมของผู้บริหาร มีสามมิติได้แก่

1.1 การสนับสนุน (supportive) ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีความห่วงใยครู รับฟังและเปิดโอกาสให้ครู แสดงความคิดเห็น ชมเชยยกย่องสรรเสริญอย่างจริงใจอยู่เป็นนิจ การวิพากษ์วิจารณ์จะเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ ให้การยอมรับในสมรรถภาพทางวิชาการของคณะครู รวมทั้งให้ความสนใจในด้านวิชาชีพ และความเป็นส่วนตัวของครูแต่ละคน

1.2 การควบคุม (directive) หมายถึง ผู้บริหารมีการนิเทศงานอย่างใกล้ชิดและเข้มงวด กำกับ ติดตามควบคุมการทำงานของครูและกิจกรรมทั้งหมดของโรงเรียนอย่างคงที่แม้แต่ส่วนที่เป็น รายละเอียดเล็กน้อยปลีกย่อย

1.3 ความเคร่งครัด (restrictive) หมายถึง ผู้บริหารมีพฤติกรรมที่ขีดขวางการทำงานมากกว่า จะอำนวยความสะดวกในการทำงานของครู จะเพิ่มภาระให้แก่ครูด้วยงานเอกสารและงานที่เป็น ภาระหนักอึ้งเกินความรับผิดชอบของครู

2. ด้านพฤติกรรมของครู มีสามมิติ ได้แก่

2.1 ความเป็นมิตร หมายถึง ครูมีลักษณะเปิดเผยและมีปฏิสัมพันธ์ทางวิชาชีพระหว่างกัน มีความรู้สึกภาคภูมิใจในโรงเรียน สนุกในการทำงานกับเพื่อนร่วมงาน กระตือรือร้นให้การยอมรับและ แสดงความนับถือเพื่อนร่วมงานอย่างจริงใจ

2.2 ความสนิทสนม หมายถึง การที่ครูมีความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน มีความสัมพันธ์ทาง สังคมต่อกันอย่างมั่นคง แต่ละคนรู้จักกันเป็นอย่างดี ใกล้ชิดกันด้วยความเป็นเพื่อน มีการพบปะกัน อย่างสม่ำเสมอและการสนับสนุนช่วยเหลือกันทางสังคม

2.3 การไม่ให้ความร่วมมือ หมายถึง ครูมีการปฏิบัติกิจกรรมทางวิชาชีพอย่างขาดความหมาย และเอาใจใส่ ใช้เวลาโดยเปล่าประโยชน์ ไม่มีเป้าประสงค์ในการทำงาน วิพากษ์วิจารณ์และแสดง พฤติกรรมในทางลบต่อเพื่อนร่วมงานและหน่วยงานของตนเอง

ตามแนวคิดของ ฮอยและคณะ (Hoy and others) ได้จำแนกบรรยากาศองค์การออกเป็นสี่แบบ คือ 1) แบบเปิด (open climate) 2) แบบให้ความร่วมมือ (engaged climate) 3) แบบไม่ให้ความร่วมมือ (disengaged climate) 4) แบบปิด (closed climate) โดยที่แต่ละแบบมีรายละเอียดดังนี้

1. แบบเปิด (open climate) บรรยากาศที่มีลักษณะของการทำงานร่วมกันการยอมรับนับถือและมีความเปิดเผยระหว่างเพื่อร่วมงานด้วยกันเองและระหว่างผู้บริหารกับผู้ร่วมงาน ผู้บริหารฟังและยอมรับความคิดเห็นของครู ให้การยอเยอชมเชยครูอย่างจริงใจอยู่เสมอ ยอมรับความสามารถในการทำงาน ให้อิสระในการปฏิบัติงานโดยไม่มีการควบคุมอย่างใกล้ชิด เป็นผู้นำในการอำนวยความสะดวกในการทำงาน ในขณะเดียวกันเพื่อร่วมงานก็เปิดเผยสนับสนุนพฤติกรรมทางวิชาชีพระหว่างกัน รู้เรื่องราวของกันและกันดี คบหากันแบบเพื่อนสนิทและร่วมมือกันทำงาน

2. แบบให้ความร่วมมือ (engaged climate) หมายถึง ลักษณะบรรยากาศที่ผู้บริหารไม่มีความสามารถในการเป็นผู้นำในขณะที่ครูเป็นผู้เชี่ยวชาญทางวิชาชีพ และความต้องการส่วนบุคคลของคณะครู มอบหมายงานแก่ผู้ร่วมงานเกินความจำเป็น แต่คณะครูก็ไม่มีปฏิกิริยากับความพยายามในการควบคุมของผู้บริหาร แต่ตรงกันข้ามกลับพยายามพัฒนาความสามารถทางวิชาชีพของตนเอง โดยการสนับสนุนซึ่งกันและกัน มีความภูมิใจในโรงเรียนและมีความสุขกับการทำงาน นอกจากจะให้การยอมรับนับถือความสามารถของเพื่อนร่วมงานแล้วยังให้ความสนิทสนมอย่างเพื่อน ร่วมมือกันในการปฏิบัติการสอนและการเรียนรู้งาน

3. แบบไม่ให้ความร่วมมือ (disengaged climate) หมายถึง ลักษณะบรรยากาศที่ผู้บริหารมีพฤติกรรมเป็นผู้นำที่เด่น มีการสนับสนุนให้ความช่วยเหลือและห่วงใยต่อครูยอมรับฟังและเปิดโอกาสให้ครูได้แสดงความคิดเห็น ให้ครูมีอิสระในการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ความรู้ทางวิชาชีพของตน ผ่อนผันงานที่เป็นภาระหนักและกฎระเบียบเล็กๆ น้อยๆ ส่วนครูจะมีลักษณะที่ไม่มีความเต็มใจในการปฏิบัติงานตามหน้าที่ที่ตนรับผิดชอบเลยต่อความคิดริเริ่มของผู้บริหาร ไม่ให้ความร่วมมือ ขัดขวางในการเป็นผู้นำของผู้บริหาร ในความรู้สึกไม่ชอบหรือไม่ให้การยอมรับเพื่อนร่วมงานกันเอง ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงานถึงแม้ผู้บริหารจะให้การสนับสนุนมีความยืดหยุ่นและไม่มีการควบคุมอย่างใกล้ชิด คณะทำงานเกิดความแตกแยก ขาดความอดทนละไม่ร่วมมือกัน

4. แบบปิด (closed climate) หมายถึง ลักษณะบรรยากาศที่ผู้บริหารจะเน้นหนักกับกิจวัตรประจำวันและเรื่องเล็กน้อยๆ ที่ไม่จำเป็นควบคุมการทำงานอย่างเข้มงวดไม่มีความเห็นใจไม่ให้การสนับสนุนช่วยเหลือครูและไม่มีความยืดหยุ่นในการบริหารงาน ส่วนครูจะแสดงความผูกพันต่องานเพียงเล็กน้อย ไม่ให้ความร่วมมือในการทำงาน ขาดความเคารพนับถือซึ่งกันละกัน ไม่มีความสนิทสนมคุ้นเคย มีลักษณะแตกแยก เฉื่อยชา ไม่อดทนและไม่จริงใจต่อกัน

แนวทางปฏิบัติของโรงเรียนในการจัดการสิ่งแวดล้อม

โรงเรียนสามารถจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยมีแนวปฏิบัติต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 นโยบายสิ่งแวดล้อม (Environmental Policy) ในการดำเนินระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียนนับว่าเป็นจุดเริ่มต้นที่สำคัญที่จะต้องมีความมุ่งมั่นอย่างจริงจังในการดำเนินงาน การดำเนินนโยบายสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสมกับสภาพขนาดและลักษณะของการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 การวางแผน (Planning) เพื่อให้สามารถบรรลุนโยบายสิ่งแวดล้อมที่วางไว้ โรงเรียนต้องวางแผนในการดำเนินงานตามข้อกำหนดต่างๆ ดังนี้

2.1 สรุปขั้นตอนการดำเนินการระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ในโรงเรียน การระบุลักษณะปัญหาสิ่งแวดล้อม (Environmental Aspects)

- กำหนดระเบียบปฏิบัติการระบุลักษณะสิ่งแวดล้อม
- แจกแจงรายละเอียดกิจกรรมในโรงเรียนที่จะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

2.2 กฎหมาย และข้อกำหนดอื่นๆ (Legal and other requirements) กำหนดระเบียบปฏิบัติในการพิจารณาข้อกำหนดกฎหมายและระเบียบอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่างๆ

- แจกแจงข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้องแสดงการปฏิบัติให้สอดคล้อง

2.3. วัตถุประสงค์และเป้าหมาย (Objective and targets)

- กำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อมให้สอดคล้องกับนโยบายชัดเจน และสามารถวัดผลได้

2.4 โครงการจัดการสิ่งแวดล้อม

- โรงเรียนต้องจัดทำโครงการหรือแผนงานสิ่งแวดล้อมเพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมาย
- กำหนดระยะเวลาดำเนินงาน และผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

ขั้นที่ 3 การดำเนินการ (Implementation) เป็นขั้นตอนของการนำไปปฏิบัติ เพื่อให้แผนงานหรือโครงการสิ่งแวดล้อมได้ดำเนินตามแผนที่วางไว้ จำเป็นต้องแสดงการปฏิบัติงานให้ครอบคลุมข้อกำหนดต่างๆ ดังนี้

3.1 โครงสร้างและหน้าที่ความรับผิดชอบ (Structure and responsibility)

- ต้องกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากรให้ชัดเจน

3.2 การฝึกอบรมเพื่อสร้างจิตสำนึกและความสามารถ (Training : awareness and competence)

- ต้องแสดงความจำเป็นของการฝึกอบรม
- บุคลากรที่ปฏิบัติในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมต้อง

ได้รับการฝึกอบรม

3.3 การสื่อสาร และการประชาสัมพันธ์ (Communication)

- โรงเรียนต้องกำหนดวิธีประชาสัมพันธ์ทั้งภายในและภายนอก

3.4 การจัดทำเอกสารด้านระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental management system documentary)

- โรงเรียนต้องจัดทำระบบเอกสารที่เกี่ยวข้องกับระบบจัดการสิ่งแวดล้อม ซึ่งครอบคลุมถึงคู่มือสิ่งแวดล้อม (EM) ระบบปฏิบัติงาน (EP) วิธีการ ปฏิบัติการ (EW) และการบันทึกข้อมูล (EF)

3.5 การควบคุมเอกสาร (Document Control)

- โรงเรียนต้องกำหนดวิธีการควบคุมเอกสารด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม เช่น การขึ้นทะเบียนเอกสาร ระยะเวลาการจัดเก็บ แจกจ่ายและกำจัดเอกสารที่เลิกใช้ทิ้ง

3.6 การควบคุมการปฏิบัติงาน (Operation Control)

- โรงเรียนต้องบ่งชี้ว่ากิจกรรมใดต้องควบคุมการปฏิบัติงาน
- การจัดทำระบบปฏิบัติเพื่อควบคุมการดำเนินงาน

3.7 การเตรียมพร้อมในสถานการณ์ฉุกเฉิน (Preparedness and response)

- โรงเรียนต้องวางแผนเตรียมวางแผนรับสถานการณ์ฉุกเฉินจากอุบัติเหตุต่างๆ

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบและการปฏิบัติการแก้ไข (Checking and corrective action) เพื่อให้การจัดการสิ่งแวดล้อมได้รับการตรวจสอบแก้ไขต้องดำเนินการตามข้อกำหนดต่อไปนี้

4.1 การเฝ้าระวังและวัดผล (Monitoring and measurement)

- กำหนดระเบียบปฏิบัติการเฝ้าระวังและวัดผลจากกิจกรรมใดๆที่อาจจะเกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม
- บันทึกผลการปฏิบัติงานเพื่อการแก้ไข

4.2 สิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนดปฏิบัติการแก้ไขและป้องกัน (Nonconformance and corrective and preventative action)

- โรงเรียนต้องจัดทำระเบียบปฏิบัติงานเพื่อรายงานสิ่งที่ไม่เป็นไปตามข้อกำหนด
- ดำเนินการแก้ไขและป้องกันไม่ให้เกิดซ้ำ

4.3 บันทึก (Records)

- จัดทำระเบียบปฏิบัติงานเพื่อควบคุมการบันทึกต่างๆ เพื่อการตรวจติดตามและทบทวนได้

4.4 การตรวจติดตามระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environmental system audit)

ขั้นตอนที่ 5 การทบทวน โดยฝ่ายบริหาร (Management review) ผู้บริหารระดับสูงของโรงเรียนต้องทบทวนระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMS) ระยะเวลาที่เหมาะสมเพื่อให้ดำเนินงานมีประสิทธิภาพและมีการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

2.2 ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

ที่ตั้ง 445 หมู่ 17 ตำบลบ้านต้อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน(สช.)โทร 054-480088โทรสาร 054-484959 e-mail c.tech.junior@gmail.com website : www.chaiphanphongpittaya.com เปิดสอนระดับชั้นเด็กเล็กอนุบาล จนถึงระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เนื้อที่ 880ตารางวา เขตพื้นที่บริการ จังหวัดพะเยา

ประวัติของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาเกิดขึ้นจากดำริของคุณบุญจรัสไชยพันธ์พงษ์ประธานกรรมการบริหารโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์เทคโนโลยี(ระดับอาชีวศึกษา) ด้วยความตั้งใจในการพัฒนาเยาวชนในจังหวัดพะเยาให้มีความสามารถที่จะคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น ประกอบกับแนวคิดในการสร้างระบบการเรียนการสอนที่ทำให้ได้รู้สึกรักมีความสุขกับการเรียน โดยเล็งเห็นความสำคัญในการปูพื้นฐานการศึกษาในระดับปฐมวัยและประถมศึกษา ซึ่งมีผลอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ของเด็กในอนาคต พร้อมกับเป็นการรับรอง การเจริญเติบโตของเมืองพะเยา จึงคาดว่าหากจัดตั้งโรงเรียนขึ้นในพื้นที่ปัจจุบัน จะสามารถแบ่งเบาภาระผู้ปกครองในชุมชนเมืองนี้และชุมชนชนบทรอบนอกเมืองได้ พร้อมกับการสร้างความพึงพอใจให้ผู้ปกครอง ด้วยความคิด “ ลูกของท่าน คือลูกของเรา ” และด้วยใจรักในการพัฒนาทางด้านการศึกษา อยากจะให้เด็กได้มีโอกาสเตรียมความพร้อมใน การเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพและอยู่ในสังคมใหม่ได้อย่างมีความสุข โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา จึงได้รับการก่อตั้งขึ้น เพื่อเป็นโรงเรียนที่มุ่งพัฒนาเด็กให้มีความสามารถทั้งทางด้านวิชาการและกิจกรรมที่เสริมสร้างให้เด็กใฝ่รู้และกล้าแสดงออกในทางที่ถูกที่ควร โดยเน้นพัฒนาเด็กทั้งทางด้าน IQ และ EQ ไปพร้อม ๆ กัน ซึ่งแนวคิดดังกล่าวได้ถูกถ่ายทอดออกมาเป็นรูปแบบของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาในปัจจุบัน

โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ทำพิธีเปิดอย่างเป็นทางการ โดยได้รับเกียรติจากนายสมศักดิ์ บุญเปลื้อง ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา เป็นประธานพิธี ในวันพฤหัสบดีที่ 14 สิงหาคม 2546 เวลา 10.29 น.

โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ตั้งอยู่เลขที่ 445 หมู่ 17 ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านต้อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา โทรศัพท์ 054 – 480088 โทรสาร 054 – 480090 เปิดทำการสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาล 1 ถึงประถมศึกษาปีที่ 6 ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2546 นี้ ทางโรงเรียนเปิดทำการสอน เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2546 เป็นต้นมา

โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยโรงเรียนได้กำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าประสงค์ โครงสร้างการบริหารไว้ดังนี้

1. ปรัชญา

“นตถิปัญญา สมาอาภา” หมายถึง “แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี”

2. วิสัยทัศน์

โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยามุ่งเน้น ให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดี ทั้งด้านวิชาการคุณธรรม จริยธรรม สุขภาพกายและจิตใจ สามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขมีจิตสำนึกในความเป็นไทย และพัฒนากว้างไกลสู่ความเป็นสากล

3. พันธกิจ

1. ส่งเสริมและจัดกิจกรรมให้นักเรียนมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
2. ส่งเสริมให้นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีในด้านวิชาการ
3. ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
4. ส่งเสริมให้นักเรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย
5. ส่งเสริมให้นักเรียนพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

4. เป้าหมาย

1. นักเรียนมีสุขภาพดีทั้งร่างกายและจิตใจ
2. นักเรียนมีพัฒนาการที่ดีในด้านวิชาการ
3. นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม
4. นักเรียนมีจิตสำนึกในความเป็นไทย
5. นักเรียนมีการพัฒนาตนเองอยู่ตลอดเวลา

5. เอกลักษณ์ของสถานศึกษาระดับปฐมวัย

“เด็กน้อยสดใส กล้าแสดงออกสุดใจ”

6. เอกลักษณ์ของสถานศึกษา

“การจัดภูมิทัศน์ และบรรยากาศสภาพแวดล้อมให้น่าอยู่ น่าอาศัย”

7. การบริหารจัดการศึกษา

โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ แบ่งโครงสร้างการบริหารงาน เป็น 4 ด้าน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคคล งานงบประมาณ งานบริหารทั่วไป ผู้บริหารยึดหลักการบริหาร/เทคนิคการบริหารแบบ SBM (School Base Management)

8. แนวทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ผู้บริหารเป็นผู้ดำเนินการจัดการมีงบประมาณในการพัฒนาด้านวิชาการของครูผู้สอน จัดส่งครูเข้ารับการอบรมเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตนเองทุกปีการศึกษา พร้อมสนับสนุนงบประมาณในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนให้กับเด็กนักเรียนมาโดยตลอด

กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

กลยุทธ์ที่ 1 พัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับตามหลักสูตรและส่งเสริมเทคโนโลยีเพื่อเป็นเครื่องมือในการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 ปลุกฝังคุณธรรมความสำนึกในความเป็นชาติไทยและวิถีชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 3 พัฒนาครูบุคลากรทางการศึกษาและผู้บริหารทั้งระบบ

กลยุทธ์ที่ 4 พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 5 ปรับปรุงและจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยเน้นด้านความสะอาด ร่มรื่น แลดูสวยงาม ปลอดภัยเอื้อต่อการเรียนการสอน และการศึกษาเรียนรู้ของเด็กและผู้เรียน

โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ มีการจัดภูมิทัศน์และสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาโดยเน้นด้านความสะอาด บรรยากาศร่มรื่น สวยงาม น่าอยู่ น่าอาศัย เอื้อต่อการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้ของเด็ก และการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อมูลสภาพชุมชนโดยรวม

1.) โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ เป็นโรงเรียนในสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ตั้งอยู่เลขที่ 445 หมู่ 17 ถนนพหลโยธิน ตำบลบ้านต้อม อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา บริเวณโรงเรียนมีเนื้อที่ 880 ตารางวา มีอาณาเขต ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับพื้นที่ว่างโล่งกว้าง
ทิศใต้	ติดกับพื้นที่ว่างโล่งกว้าง
ทิศตะวันออก	ติดกับพื้นที่ว่างโล่งกว้าง
ทิศตะวันตก	ติดกับถนนพหลโยธิน

2) ผู้ปกครองส่วนใหญ่ จบการศึกษาระดับปริญญาตรี อาชีพหลัก คือ ค้าขาย ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ ฐานะทางเศรษฐกิจ/รายได้โดยเฉลี่ยต่อครอบครัว ต่อปี 100,000 บาท จำนวนคนเฉลี่ยต่อครอบครัว 4 คน

3) โอกาสและข้อจำกัดของโรงเรียน

โรงเรียนมีพื้นที่ติดกับถนนสายหลัก ห่างไกลจากชุมชนจึงได้รับโอกาสจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการสนับสนุน ดูแล ติดตาม ให้ความรู้ทั้งนักเรียนและคณะครู

ข้อมูลอาคารสถานที่

อาคารเรียนจำนวน	3	หลัง
อาคารประกอบจำนวน	2	หลัง
ห้องน้ำในอาคารเรียนจำนวน	13	ห้อง
สนามเด็กเล่นจำนวน	2	สนาม
สนามฟุตบอลจำนวน	1	สนาม
สนามตะกร้อจำนวน	1	สนาม
สนามวอลเลย์บอลจำนวน	1	สนาม
โรงอาหารจำนวน	1	หลัง
โรงจอดรถยนต์จำนวน	1	หลัง
โรงจอดรถจักรยานยนต์จำนวน	1	หลัง
ห้องพยาบาลจำนวน	1	ห้อง
ห้องสมุด	1	ห้อง

2.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวกับการจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ผู้วิจัยได้รวบรวมงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ ดังนี้

ธเนศ ขำเกิด (2550) ได้ดำเนินการประเมินโครงการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน โดยใช้เทคนิคการวางแผนเป็นทีม เพื่อการประเมินจัดสภาพแวดล้อม 3 ด้านคือ ด้าน

กายภาพ ด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการ โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานโครงการไว้ 3 ขั้นตอน คือ กำหนดหลักสูตร การจัดอบรมทีมงานที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชาและกำหนดรูปแบบการนำผลการอบรมไปใช้ในโรงเรียน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ก่อนดำเนินการครุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนทุกด้านด้วยคะแนนร้อยละ 65.71 และหลังดำเนินการร้อยละ 64.74 ก่อนดำเนินการครุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ด้านกายภาพร้อยละ 64.74 การจัดการสภาพแวดล้อมด้านวิชาการร้อยละ 68.08 การจัดการสภาพแวดล้อมด้านการบริหารการจัดการร้อยละ 64.33 และหลังดำเนินการแต่ละด้านเป็นร้อยละ 75.56 , 75.40 และ 75.10 ตามลำดับ และยังพบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นทุกโรงเรียน และผลทางอ้อมยังพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการทั้ง 16 โรงเรียนทุกคนมีความเห็นว่าเทคนิคการวางแผนเป็นทีมเป็นเทคนิคที่สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้บังเกิดผลดี และทำให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

บรรเลง รอดแดง (2557) ได้วิจัยการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสมุทรปราการปีการศึกษา 2536 – 2538 จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสมุทรปราการในทัศนะของนักเรียนพบว่ากลุ่มรวมทั้งหมดมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาจำแนกกลุ่มนักเรียน ตามเพศ อายุ และระดับการศึกษา นักเรียนมีความคิดเห็นว่าการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสมุทรปราการ อยู่ในระดับสูงทั้งหมดทั้งพิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน ผลดังกล่าวเนื่องมาจากโรงเรียนได้พัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทั้งด้านทั่วไป ด้านวิชาการและด้านบริการอย่างต่อเนื่องเป็นประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี จากเหตุและผลดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนสมุทรปราการ จังหวัดสมุทรปราการที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้สภาพที่ดีขึ้นตลอดระยะเวลา 3 ปี การศึกษาและการดำเนินการเป็นไปอย่างเป็นระบบ และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้เป็นอย่างดี

สุรพล นุชวอน (2541) ได้ศึกษาการบริหารงานและปัญหาในการบริหารงานอาคารสถานที่โรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ การวางแผน การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมบริเวณโรงเรียน การบริหารอาคารเรียน อาคารประกอบและรักษาความปลอดภัย การใช้และบำรุงรักษาอาคารสถานที่ โรงเรียนส่วนใหญ่ ยังดำเนินการบริหารอาคารสถานที่ได้ผลไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษาและยังไม่ได้มาตรฐานดังที่คาดหวังไว้ตามแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษา พ.ศ. 2539-2550 บัญญัติ 10 ประการ ของกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2539 ตามเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ. 2539 เกี่ยวกับการบริหารสถานที่ ปัญหาการบริหารงานอาคาร

สถานที่ พบว่าโรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างและบำรุงรักษาอาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ขาดบุคลากร ดูแลรักษาอาคารสถานที่สภาพพื้นที่มีจำกัดไม่สามารถขยายหรือปรับปรุงได้ นอกจากนี้นักเรียนเพิ่มขึ้นมากทุกปี ทำให้อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ

พิชญานันท์ คงทน (2551) ศึกษาความสัมพันธ์และสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก พบว่าสภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้พื้นที่ในบริเวณโรงเรียน การจัดอาคารเรียนอาคารประกอบ การจัดระบบสุขาภิบาล บรรยากาศด้านวิชาการและบรรยากาศด้านการบริหารในโรงเรียนจัดอยู่ในระดับสูงและสูงมากเป็นส่วนใหญ่และสภาพแวดล้อมในบรรยากาศโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.5 ได้แก่ การใช้พื้นที่บริเวณโรงเรียนกับการจัดอาคารเรียนอาคารประกอบ การใช้พื้นที่บริเวณโรงเรียนกับการจัดระบบสุขาภิบาลในโรงเรียนการใช้พื้นที่บริเวณโรงเรียนกับบรรยากาศด้านวิชาการ การจัดอาคารเรียนอาคารประกอบกับการจัดระบบสุขาภิบาลในโรงเรียน การจัดอาคารเรียนอาคารประกอบกับบรรยากาศด้านวิชาการการจัดระบบสุขาภิบาลในโรงเรียนกับบรรยากาศด้านวิชาการ และบรรยากาศด้านวิชาการกับบรรยากาศด้านการบริหารจัดการ

พรลักษณ์ สว่างศรี(2553) ได้ศึกษาผลกระทบที่เกิดขึ้นในการนำมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 มาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการนำร่อง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัย พบว่า

1.) ความคิดเห็นที่มีต่อการปฏิบัติตามกระบวนการของมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO 14001 ในโรงเรียนทั้งในการเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนสองกลุ่ม การวิจัยและการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลสามกลุ่มในแต่ละกลุ่มการวิจัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.5

2.)การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมในด้านการอนุรักษ์พลังงานและสิ่งแวดล้อม ในการเปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนสองกลุ่มการวิจัยไม่แตกต่างกัน ส่วนการเปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมของผู้ให้ข้อมูลสามกลุ่มในแต่ละกลุ่มการวิจัยแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.5

3) การเปลี่ยนแปลงทางด้านกายภาพของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

4) ผลการเรียนรู้ด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ห้าด้านพุทธิสัยและจิตพิสัยแตกต่างกัน ส่วนด้านทักษะพิสัยไม่แตกต่างกัน

ดำรง อ่อนน่วม(2554) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนดำเนินการทั้ง 4 ด้าน โรงเรียนส่วนใหญ่ดำเนินการดังนี้

1. ด้านการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนถูกสุขลักษณะ คือ โรงเรียนจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาสิ่งแวดล้อม
2. ด้านการเสริมสร้างความตระหนักในการอนุรักษ์และพัฒนารักษาสภาพแวดล้อมโรงเรียน ให้การยกย่องชมเชยบุคลากร และนักเรียนที่มีผลงานดีเด่นด้านสิ่งแวดล้อม
3. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาโรงเรียนจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในวันสำคัญและร่วมกันปลูกไม้ดอกไม้ประดับในโรงเรียน
4. ด้านการประสานงานและร่วมมือกับชุมชนพบว่าผู้บริหารและบุคลากรให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่น ชมรม สมาคม ดำเนินการรณรงค์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ได้ดำเนินการ คือ การจัดทำแผนงานระยะยาว การปลูกไม้ยืนต้นการจัดหาสื่อ โปสเตอร์ สไลด์ วิดีโอ หนังสือ เอกสาร วารสารต่างๆ ไว้เพิ่มพูนความรู้ การนำผลงานมาประเมินการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาไปใช้ไม่ได้ประสานงานกับชุมชนเพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียนและชุมชน สำหรับปัญหาที่พบส่วนใหญ่ คือ โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีประสิทธิภาพ ขาดงบประมาณและขาดการสนับสนุนจากภาครัฐ

ทวิศิลป์ สารแสน (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนด้านครูผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับดี นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนด้านความรู้และประสบการณ์การสอนของครูมากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปคือ เทคนิคการสอนของครู ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนนั้น นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เท่านั้น โดยสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนในระดับสูงและมีทิศทางของความสัมพันธ์อยู่ในทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิลาวัลย์ บัวหุ้ง (2545) ศึกษาประเมินประสิทธิภาพการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (โรงเรียนสตรีวิทยาและโรงเรียนสารวิทยา) เปรียบเทียบกับโรงเรียนไม่มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (โรงเรียนหอวัง และโรงเรียนเบญจมราชาลัย) ในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP MODEL) จากการประเมินสภาวะแวดล้อมพบว่า โรงเรียนสตรีวิทยา และโรงเรียนสารวิทยาเป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ โรงเรียนตั้งอยู่ในเขตชุมชนริมถนนใหญ่ที่มีการจราจรคับคั่งบริเวณที่ตั้งโรงเรียนมีปัญหามลพิษ สิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากรในโรงเรียน โรงเรียนจึงได้พิจารณาว่า ปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาของคนทั้งประเทศและต่อไปจะเป็นปัญหาของคนทั้งโลก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความตระหนักให้แก่เยาวชนเพื่อ จะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) ซึ่งการดำเนินการจัดทำระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (ISO 14001)

นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่อนุรักษ์และรักษาสภาพแวดล้อม จากการเข้าร่วมกิจกรรมกับครู อาจารย์โรงเรียนได้รับประโยชน์จากระบบการจัดสิ่งแวดล้อม (ISO 14001) มากที่สุดคือ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รองลงมา ได้แก่ การป้องกันมลพิษ การสร้างภาพพจน์ของโรงเรียน การประหยัดค่าใช้จ่าย ส่วนโรงเรียนหอวัง และเบญจมราชาลัย ได้ดำเนินการสิ่งแวดล้อม โดยจัดทำแผนและกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยจัดทำแผนและกำหนดนโยบาย ให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนซึ่งจะเป็นแผนเฉพาะกิจแต่ยังขาดการต่อเนื่องในการปฏิบัติ

ประจักษ์ พัฒนาเจริญ (2538) ศึกษาเรื่องการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตการศึกษา โรงเรียนมีการปฏิบัติการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีการปฏิบัติการจัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและการบริหารจัดการ อยู่ในระดับ มาก มีการปฏิบัติการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โรงเรียนระดับประถมศึกษามีการปฏิบัติสูงสุดในการจัดสวนหย่อมในบริเวณโรงเรียน หน้าอาคารเรียน ในการจัดบริเวณอาคารสถานที่ให้สะอาดร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการใช้งาน และมีการปฏิบัติต่ำสุดในการติดป้ายคำขวัญ/ความรู้ตามสถานที่ต่างๆ การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางวิชาการในโรงเรียนมีการปฏิบัติสูงสุดในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านดนตรี กีฬาและศิลปวัฒนธรรม มีการปฏิบัติสูงสุดในการจัดห้องสมุดที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และต่ำสุดในการจัดและบริการสื่อวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางการบริหาร มีการปฏิบัติสูงสุดในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของผู้บริหาร ครู อาจารย์และนักเรียน โรงเรียนมีการปฏิบัติสูงสุดในการตรวจสอบความถูกต้องของการตัดสินผลการเรียน ก่อนพิจารณาอนุมัติ และมีการปฏิบัติต่ำสุดในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนของหมวดวิชาตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธเนศ ขำเกิด (2550) ที่ได้ดำเนินการประเมินโครงการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน โดยใช้เทคนิคการวางแผนเป็นทีม เพื่อประเมินการจัดสภาพแวดล้อม 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการ โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานโครงการไว้ 3 ขั้นตอน คือ การกำหนดหลักสูตร การจัดอบรมทีมงานที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา และกำหนดรูปแบบการนำผลงานการอบรมไปใช้ในโรงเรียน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ก่อนดำเนินการ ครูมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ดีของโรงเรียนทุกด้านด้วยคะแนนร้อยละ 65.71 และหลังดำเนินการ ร้อยละ 64.74 ก่อนดำเนินการครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ด้านกายภาพร้อยละ 64.74 การจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการร้อยละ 68.08 การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ การจัดการ ร้อยละ 64.33 และ

หลังดำเนินการแต่ละด้านเป็นร้อยละ 75.56 , 75.40 และ 75.10 ตามลำดับและยังพบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นทุกโรงเรียนและผลทางอ้อมยังพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการทุกคนมีความเห็นว่าเทคนิคการวางแผนเป็นทีมเป็นเทคนิคที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้บังเกิดผลดี และทำให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

สรุป

จากแนวคิดและทฤษฎีที่กล่าวไว้ข้างต้น การจัดสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียนมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาเด็กและโรงเรียน โดยการส่งเสริมบุคลากรในโรงเรียนให้มีจิตสำนึกในการรักษาสิ่งแวดล้อมที่ดีและมีประสิทธิภาพ เพราะสิ่งแวดล้อมดี เหมาะสมจะนำไปสู่การเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพของผู้เรียน จากแนวคิดดังกล่าวผู้วิจัยได้นำแนวคิดของกรมสามัญศึกษาที่ได้กำหนดการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ไว้ 3 ประเภท คือ

1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ได้แก่ สภาพแวดล้อมที่เป็นวัตถุทั้งหลาย เช่น บริเวณโรงเรียน อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม ห้องประกอบ ครุภัณฑ์และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สิ่งที่เกี่ยวข้องถึงลักษณะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพที่ดีได้แก่ความชุ่มชื้น การถูกกลุ่กลุ่ลักษณะความร่มรื่น ความสวยงาม ความสะอาด ความเป็นระเบียบ ความสะดวก ฯลฯ
2. สิ่งแวดล้อมทางวิชาการ ได้แก่ การจัดบรรยากาศทางการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนทางการบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนทางวิชาการต่างๆ และประสบการณ์
3. สิ่งแวดล้อมทางการบริหารจัดการ ได้แก่ การดำเนินการใดๆ ภายในโรงเรียนให้มีการปฏิบัติงานสำเร็จลงด้วยความร่วมมือร่วมใจของบุคลากร ซึ่งสังเกตได้จากการดำเนินการอย่างมีระบบ ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน ของบุคลากรในโรงเรียน การจัดสิ่งแวดล้อมทั้งสามประการให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน และการทำงานของบุคลากร จึงเป็นหน้าที่หลักสำคัญประการหนึ่งที่โรงเรียนต้องคำนึงถึง และดำเนินการให้เกิดประสิทธิภาพ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพอย่างยิ่งขึ้นไป อันจะส่งผลต่อคุณภาพการจัดการศึกษา การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงพรรณนา (descriptive research) โดยใช้บุคคลากรในโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา และผู้เกี่ยวข้องเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) ในการดำเนินการวิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยและระเบียบวิธีวิจัยซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากร นักเรียนและผู้ปกครองโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

3.1.2 กลุ่มตัวอย่าง

การกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้ตารางกำหนดกลุ่มตัวอย่างของ แครจซี่ และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 165 คน แล้วเทียบอัตราส่วนตามประชากรของแต่ละกลุ่มสำหรับการสุ่มตัวอย่างใช้ในการสุ่มแบบแบ่งประเภท (stratified random sampling)

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 เครื่องมือรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดแบบสอบถาม เป็นเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูล จำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามได้แก่เกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่งปัจจุบัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ โดยผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแนวคิดการจัดสิ่งแวดล้อมของกรมสามัญศึกษา ถามความพอใจและความคาดหวังของบุคลากรโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา และผู้เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 43 ข้อ วัดจากจัดสิ่งแวดล้อมใน 3 ด้านคือ

1. สิ่งแวดล้อมทางกายภาพ จำนวน 15 ข้อ
2. สิ่งแวดล้อมทางวิชาการ จำนวน 14 ข้อ
3. สิ่งแวดล้อมทางการบริหารจัดการ จำนวน 14 ข้อ

แบบสอบถามในตอนที่ 2 มีลักษณะเป็นมาตราส่วน ประเมิน 5 ระดับของ ไคเคิร์ท (Likert 's five rating scale) โดยผู้วิจัยกำหนดค่าระดับคะแนนของช่วงน้ำหนักเป็น 5 ระดับซึ่งมีความหมายดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มีความพึงพอใจหรือความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ อยู่ในระดับมากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มีความพึงพอใจหรือความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ อยู่ในระดับมาก

ระดับ 3 หมายถึง มีความพึงพอใจหรือความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง มีความพึงพอใจหรือความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ อยู่ในระดับน้อย

ระดับ 1 หมายถึง มีความพึงพอใจหรือความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิด สอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

3.2.2 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.2.1 ศึกษาค้นคว้าจากตำรา เอกสาร ทฤษฎี แนวคิด งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยอำเภอมืองพะเยา จังหวัดพะเยา รายละเอียดวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.2.2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือและปรับแบบสอบถาม ในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.2.3 ศึกษาความหมาย ทฤษฎี หลักการ แนวคิด องค์ประกอบเพื่อทำนียมคัพทในการวิจัย เพื่อมาเป็นแนวทางในการสร้างข้อคำถาม

3.2.2.4 นำแบบสอบถามฉบับร่างที่จัดทำขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อพิจารณาตรวจสอบแก้ไขให้มีความตรง และความสมบูรณ์ของเนื้อหา รวมทั้งการใช้ภาษาที่เหมาะสม

3.2.2.5 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาจากอาจารย์ที่ปรึกษาเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบเครื่องมือ ที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วนำแบบสอบถามไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item-Objective Congruence) นำเครื่องมือที่ปรับปรุงแล้วเสนอให้ผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบความตรงทางเนื้อหา (Content Validity) หรือความสอดคล้องระหว่างข้อความที่เขียนขึ้นในแบบสอบถามกับนียมคัพทที่กำหนดไว้ โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง(Index of Item Objective Congruence : IOC) โดยมีค่า IOC ตั้งแต่ .67 – 1.00

3.2.2.6 นำแบบสอบถามมาปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน มาปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบพิจารณาอีกครั้งนี้

3.2.2.7 นำเครื่องมือแบบสอบถามที่อาจารย์ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาตรวจสอบหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม และนำไปทดลองใช้ (Try out) กับประชากร ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 ชุด

3.2.2.8 นำแบบสอบถามที่ผ่านการทดลองใช้แล้วมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยวิธีการหาค่าสัมพันธแอลฟา ตามวิธี Conbach & Alpha coefficient ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.741

3.2.2.9 นำเครื่องมือที่ทดลองใช้แล้วเสนอที่อาจารย์ปรึกษา เพื่อปรับปรุงเครื่องมือให้ถูกต้องสมบูรณ์และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ดำเนินไปอย่างถูกต้องตามระเบียบของทางราชการ ผู้วิจัยจึงได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยทำบันทึกถึงคณบดี สถาบันวิทยาการแห่งแปซิฟิก เพื่อขอให้ออกหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลถึงผู้อำนวยการโรงเรียนไชยพันธ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
2. การเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยได้ดำเนินการด้วยตนเอง
3. ระยะเวลาที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ตลอดภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2562
4. เก็บรวบรวมข้อมูลจากจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับจากกลุ่มตัวอย่างจากนั้น นำผลที่ได้มาวิเคราะห์

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล และการแปลผล

เมื่อได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาแล้ว ผู้วิจัยได้จัดทำข้อมูลโดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามแล้วจัดระเบียบข้อมูลและลงรหัสข้อมูล จากนั้นจึงนำข้อมูลดังกล่าวมาคำนวณ ค่าทางสถิติโดยใช้โปรแกรม SPSS (Statistical Package for the Social Science) และใช้สถิติในการวิเคราะห์ดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้ค่าความถี่ (frequencies) และค่าร้อยละ (percentage)
2. การวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ข้อ 1 ใช้ในการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย (~~fx~~) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสต์ (Best) คือ
 - ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อยที่สุด
 - ค่าเฉลี่ย 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ น้อย
 - ค่าเฉลี่ย 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ ปานกลาง
 - ค่าเฉลี่ย 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มาก
 - ค่าเฉลี่ย 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความพึงพอใจ อยู่ในระดับ มากที่สุด
3. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ใช้สถิติ t-test
4. การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในโรงเรียน ใช้ในการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis)

บทที่ 4

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ตามตัวแปร เพศ และสถานภาพ กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู ผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง ของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา จำนวน 165 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 165 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์ และเสนอผลการวิเคราะห์ โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

ตอนที่ 5 ข้อเสนอแนะต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ผู้ให้ข้อมูลในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม คือ ผู้บริหาร ครูผู้สอน นักเรียน ผู้ปกครอง รวม 165 คน การวิเคราะห์พิจารณาตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน ระดับการศึกษา โดยใช้ค่าร้อยละ (%) ผลปรากฏ ดังรายละเอียด ตามตารางที่ 2 นี้

ตารางที่ 1 ค่าจำนวนร้อยละ สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน

สถานภาพส่วนตัว	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	86	52.12
1.2 หญิง	79	47.88
รวม	165	100.0
2.อายุ		
2.1 ไม่เกิน 20 ปี	69	41.81
2.2 21 – 30 ปี	5	3.03
2.3 31 – 40 ปี	45	27.28
2.4 41 – 50 ปี	38	23.03
2.5 51 – 60 ปี	8	4.85
รวม	165	100.0
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ประถมศึกษา	78	47.27
3.2 มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า	6	3.64
3.3 มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า	28	16.97
3.4 อนุปริญญาหรือเทียบเท่า	2	1.21
3.5 ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า	44	26.67
3.6 ปริญญาโท	7	4.24
3.7 ปริญญาเอก	0	0
3.8 อื่นๆ โปรดระบุ	0	0
รวม	165	100.0
4. ตำแหน่งปัจจุบัน		
4.1 ผู้บริหารสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการ	2	1.21
4.2 ครู	25	15.15
4.3 นักเรียน	69	41.82
4.4 ผู้ปกครอง	69	41.82
4.5 พนักงานหรือลูกจ้างประจำ	0	0
รวม	165	100.0

จากตารางที่ 1 พบว่าสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 52.12 เป็นเพศชาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 47.88 อายุมีอายุ ไม่เกิน 20 ปี มากที่สุด จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 41.81 และมีอายุ 21 – 30 ปี น้อยที่สุด จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3.03

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

ในการวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา เพื่อตอบคำถามของการวิจัยข้อที่ 1 ว่าอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนวิเคราะห์โดยภาพรวมและจำแนกรายด้าน โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบสท์ที่กำหนดไว้ ดังปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 3

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับของความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ในภาพรวม

ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	N = 165		ระดับ
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ทางด้านกายภาพ	3.44	0.47	ปานกลาง
2. ทางด้านวิชาการ	3.70	0.51	มาก
3. ทางด้านการบริหารจัดการ	3.67	0.56	มาก
ในภาพรวม	3.60	0.44	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ นักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.60) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในการปฏิบัติ พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านวิชาการและทางด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางด้านวิชาการ ($\bar{x}$ = 3.70) ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x}$ = 3.67) ส่วนความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางด้านกายภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.44) โดยความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านวิชาการการบริหารจัดการ ทางกายภาพ ตามลำดับ

เพื่อตอบคำถามของการวิจัย ผู้วิจัยจึงนำข้อมูลการวิจัย หาค่าสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศของ โรงเรียนไชยพันธ์พิทยฯ แต่ละด้านเป็นรายข้อ จากตัวแปรต้นที่ศึกษา ดังรายละเอียดตามตารางที่ 4, 5, 6

ตารางที่ 3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนไชยพันธ์พิทยฯ ทางด้านกายภาพ

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านกายภาพ	N = 165		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ที่ตั้งของโรงเรียนมีความเหมาะสม การคมนาคมสะดวกและปลอดภัย	3.73	0.65	มาก
2	ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ห่างจากสิ่งรบกวนภายนอก เช่น เสียงดัง น้ำเน่าเสีย โรงงาน	3.83	0.75	มาก
3	การจัดบริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่นและสวยงาม	3.90	0.67	มาก
4	มีน้ำดื่ม น้ำใช้สะอาด เพียงพอและมีระบบสาธารณสุขปกเ็คที่ดี	3.67	0.76	มาก
5	วัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ และอุปกรณ์ในโรงเรียนมีความพอเพียงและ การใช้ได้ดี	3.67	0.73	มาก
6	มีอาคารเรียนและห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.06	0.91	ปานกลาง
7	ห้องเรียนและอาคารเรียนมีความสะอาดการถ่ายเทอากาศดี มี แสงสว่างเพียงพอ	3.41	0.71	ปานกลาง
8	มีอาคารประกอบเพียงพอสำหรับการใช้งาน	3.20	0.75	ปานกลาง
9	อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ตั้งอยู่ใน ทิศทางที่เหมาะสม	3.53	0.72	มาก
10	มีสนามกีฬาและที่ออกกำลังกายเพียงพอสำหรับครูและนักเรียน	3.41	0.92	ปานกลาง
11	มีบริเวณให้นักเรียนและครูอาจารย์ได้พักผ่อนหย่อนใจยามว่าง	3.42	0.84	ปานกลาง
12	โรงเรียนมีระบบกำจัดขยะมูลฝอย	3.28	0.77	ปานกลาง
13	มีโรงอาหารที่สะอาดพอเพียงกับจำนวนบุคลากรและถูก สุขอนามัย	3.21	0.97	ปานกลาง
14	ถนนและทางเดินเท้าในบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดปลอดภัย	3.27	0.82	ปานกลาง
15	มีห้องน้ำห้องสวมพอเพียงสะอาดและถูกสุขลักษณะ	2.99	0.82	ปานกลาง
รวม		3.44	0.47	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาด้านกายภาพ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ระดับมาก จำนวน 6 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.90 – 3.53 และมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ระดับปานกลาง จำนวน 9 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.42 – 2.99 และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) มากที่สุด คือข้อ 3 การจัดบริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่นและสวยงาม ($\bar{x}$ = 3.90) รองลงมาคือข้อที่ 2 ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ห่างจากสิ่งรบกวนภายนอก เช่น เสียงดัง น้ำเน่าเสีย โรงงาน ($\bar{x}$ = 3.83) และค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ต่ำสุด คือข้อ 15 มีห้องน้ำห้องส้วมพอเพียงสะอาดและถูกสุขลักษณะ ($\bar{x}$ = 2.99)

ตารางที่ 4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนชัยพันธ์พงษ์พิทยาทาด้านวิชาการ

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านวิชาการ	N = 165		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูผู้สอนเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน	3.39	0.76	ปานกลาง
2	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกอย่างเต็มที่	3.71	0.73	มาก
3	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.38	0.75	ปานกลาง
4	นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนรู้ได้ตามความสามารถและความต้องการของตนเอง	3.77	0.74	มาก
5	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลายที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความสามารถที่เหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนเต็มที่	3.75	0.79	มาก
6	มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้	3.67	0.76	มาก
7	โรงเรียนมีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนหนังสือและสื่อเทคโนโลยีหลากหลายเพียงพอกับความต้องการของนักเรียนและครูอาจารย์	3.83	0.79	มาก
8	นักเรียนมีโอกาสไปเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน	3.85	0.89	มาก
9	นักเรียนได้เรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริง	3.78	0.83	มาก
10	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งดนตรี ศิลปะและกีฬา	3.94	0.74	มาก
11	โรงเรียนมีสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ	3.73	0.70	มาก
12	ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน	3.78	0.69	มาก
13	โรงเรียนมีป้ายนิเทศทั้งในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเพียงพอ	3.56	0.72	มาก
รวม		3.70	0.51	มาก

จากตารางที่ 4 พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทางด้านวิชาการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับมาก จำนวน 11 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ระหว่าง 3.94 – 3.56 และมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ระหว่าง 3.39-3.38 และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) มากที่สุด คือข้อที่ 25 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งดนตรี ศิลปะและกีฬา ($\bar{X}$ =3.94)

รองลงมาคือข้อ 23 นักเรียนมีโอกาสไปเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ($\bar{X} = 3.85$) และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ต่ำสุด คือ ข้อ 18 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{X} = -3.38$)

ตารางที่ 5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(S.D.) ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนชัยพันธ์พงษ์พิทยาทังด้านการบริหารจัดการ

ข้อ	ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ	N = 165		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	โรงเรียนประชาสัมพันธ์ความสามารถทางวิชาการของนักเรียนให้บุคคลและหน่วยงานภายนอกรับรู้	3.69	0.76	มาก
2	มีการจัดโครงสร้างการบริหารและบริหารงานอย่างเป็นระบบโดยมีการปรับตัวอย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์	3.64	0.69	มาก
3	ผู้มาติดต่องานที่โรงเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วและการต้อนรับที่ดี	3.62	0.79	มาก
4	มีบรรยากาศแห่งการเอื้ออาทรและเป็นมิตรต่อกันทุกฝ่าย	3.63	0.86	มาก
5	โรงเรียนมีการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	4.02	0.74	มาก
6	ครูได้รับมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของตนเอง	3.61	0.74	มาก
7	ครูได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพอย่างเท่าเทียมกัน	3.65	0.77	มาก
8	มีการบริหารงานที่โปร่งใสในทุกขั้นตอนสามารถชี้แจงความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้	3.53	0.82	มาก
9	โรงเรียนมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริการที่ถูกต้องครบถ้วนและทันต่อการใช้งาน	3.67	0.78	มาก
10	โรงเรียนประสานชุมชนและหน่วยงานภายนอกมาช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน	3.80	0.88	มาก
11	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนสม่ำเสมอ	3.62	0.83	มาก
12	ผู้บริหารยอมรับทั้งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากร	3.74	0.82	มาก
13	บุคลากรในโรงเรียนยอมรับความสามารถของกันและกัน	3.56	0.84	มาก
14	โรงเรียนมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี	3.67	0.76	มาก
15	บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน	3.63	0.84	มาก
รวม		3.67	0.56	มาก

จากตารางที่ 5 พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) แบบสอบถามความพึงพอใจการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน ทางด้านบริหารจัดการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ระดับมาก จำนวน 15 ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 4.02 – 3.53 และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) มากที่สุด คือข้อ 5 โรงเรียนมีการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{x}$ = 4.02) รองลงมาคือ ข้อ 10 โรงเรียนประสานชุมชนและหน่วยงานภายนอกมาช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน ($\bar{x}$ = 3.80) และค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ต่ำสุด คือข้อที่ 8 มีการบริหารงานที่โปร่งใสในทุกขั้นตอนสามารถชี้แจงความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ($\bar{x}$ = 3.53)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

ในการวิเคราะห์ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา เพื่อตอบคำถามงานวิจัยว่าอยู่ในระดับใด ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยภาพรวมและจำแนกตามการจัดสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ ทางวิชาการ ทางการบริหารจัดการ โดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับคุณภาพตามแนวคิดของเบสท์ ที่กำหนดไว้ ดังปรากฏรายละเอียดตามตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าระดับ ลำดับที่ของความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา โดยภาพรวม

ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	N = 165		ระดับ
	$\bar{x}$	S.D.	
1. ทางด้านกายภาพ	4.30	0.49	มาก
2. ทางด้านวิชาการ	4.36	0.56	มาก
3. ทางด้านการบริหารจัดการ	4.32	0.55	มาก
โดยภาพรวม	4.32	0.48	มาก

จากตารางที่ 6 พบว่า ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ =4.32) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านย่อยพบว่า ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อยู่ในระมกทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมทางด้านวิชาการ ($\bar{x}$ =3.36) ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมทางด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x}$ =4.32) ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ ($\bar{x}$ =4.30) เพื่อตอบแบบสอบถามของการวิจัย ผู้วิจัยนำข้อมูลการวิจัย หาค่าสถิติ โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา เป็นรายด้าน ดังนี้

ตารางที่ 7 ระดับความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาทาดทางด้านกายภาพ

ข้อ	ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านกายภาพ	N = 165		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ที่ตั้งของโรงเรียนมีความเหมาะสม การคมนาคมสะดวกและปลอดภัย	4.32	0.70	มาก
2	ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ห่างจากสิ่งรบกวนภายนอก เช่น เสียงดัง น้ำเน่าเสีย โรงงาน	4.34	0.70	มาก
3	การจัดบริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่นและสวยงาม	4.40	0.67	มาก
4	มีน้ำดื่ม น้ำใช้สะอาด เพียงพอและมีระบบสาธารณสุขปลอดภัยที่ดี	4.34	0.70	มาก
5	วัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ และอุปกรณ์ในโรงเรียนมีความพอเพียงและใช้ได้ดี	4.35	0.64	มาก
6	มีอาคารเรียนและห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	4.31	0.76	มาก
7	ห้องเรียนและอาคารเรียนมีความสะอาดการถ่ายเทอากาศดี มีแสงสว่างเพียงพอ	4.28	0.71	มาก
8	มีอาคารประกอบเพียงพอสำหรับการใช้งาน	4.14	0.69	มาก
9	อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ตั้งอยู่ในทิศทางที่เหมาะสม	4.10	0.64	มาก
10	มีสนามกีฬาและที่ออกกำลังกายเพียงพอสำหรับครูและนักเรียน	4.13	0.67	มาก
11	มีบริเวณให้นักเรียนและครูอาจารย์ได้พักผ่อนหย่อนใจยามว่าง	4.26	0.65	มาก
12	โรงเรียนมีระบบกำจัดขยะมูลฝอย	4.25	0.65	มาก
13	มีโรงอาหารที่สะอาดพอเพียงกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย	4.41	0.71	มาก
14	ถนนและทางเดินเท้าในบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดปลอดภัย	4.27	0.70	มาก
15	มีห้องน้ำห้องส้วมพอเพียงสะอาดและถูกสุขลักษณะ	4.38	0.74	มาก
รวม		4.30	0.49	มาก

จากตารางที่ 7 พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แบบสอบถามความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาทาดทางด้านกายภาพ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยระดับมาก จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.10 – 4.41 ข้อที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) มากที่สุด คือ ข้อที่ 13 มีโรงอาหารที่สะอาดพอเพียงกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย ($\bar{X}$ =4.41) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 การจัดบริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่นและสวยงาม ($\bar{X}$ =4.40) และต่ำสุดคือ ข้อที่ 9 อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ตั้งอยู่ในทิศทางที่เหมาะสม ($\bar{X}$ =4.10)

ตารางที่ 8 ระดับความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนชัยพันธ์พงษ์พิทยฯ ทางด้านวิชาการ

ข้อ	ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านวิชาการ	N = 165		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ครูผู้สอนเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน	4.44	0.66	ปานกลาง
2	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกอย่างเต็มที่	4.38	0.72	มาก
3	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	4.30	0.81	ปานกลาง
4	นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนได้ตามความสามารถและความต้องการของตนเอง	4.37	0.76	มาก
5	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลายที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความสามารถที่เหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียน	4.38	0.74	มาก
6	มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ โรงเรียนมีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนหนังสือและสื่อ	4.39	0.67	มาก
7	เทคโนโลยีหลากหลายเพียงพอกับความต้องการของนักเรียนและครูอาจารย์	4.48	0.68	มาก
8	นักเรียนมีโอกาสไปเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน	4.27	0.71	มาก
9	นักเรียนได้เรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริง	4.37	0.74	มาก
10	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งดนตรี ศิลปะและกีฬา	4.39	0.72	มาก
11	โรงเรียนมีสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ	4.40	0.67	มาก
12	ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน	4.42	0.75	มาก
13	โรงเรียนมีป้ายนิเทศทั้งในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเพียงพอ	4.15	0.76	มาก
รวม		4.36	0.56	มาก

จากตารางที่ 8 พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แบบสอบถามความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนชัยพันธ์พงษ์พิทยฯ ทางด้านวิชาการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ระดับมาก จำนวน 13 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.15 – 4.18 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อที่ 7 โรงเรียนมีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนหนังสือและสื่อเทคโนโลยีหลากหลายเพียงพอกับความต้องการของนักเรียนและครูอาจารย์ ($\bar{X}$ =4.48) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ครูผู้สอนเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่า

เทียมกัน ($\bar{X}=4.44$) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 13 โรงเรียนมีป้ายนิเทศทั้งในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน เพียงพอ ($\bar{X}=4.15$)

ตารางที่ 9 ระดับความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไผ่พันธ์พงษ์พิทยาทาด ด้านการบริหารจัดการ

ข้อ	ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ด้านการบริหารจัดการ	N = 165		ระดับ
		$\bar{X}$	S.D.	
1	โรงเรียนประชาสัมพันธ์ความสามารถทางวิชาการของนักเรียนให้บุคคลและหน่วยงานภายนอกรับรู้	4.33	0.75	มาก
2	มีการจัดโครงสร้างการบริหารและบริหารงานอย่างเป็นระบบโดยมีการปรับตัวอย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์	4.29	0.69	มาก
3	ผู้มาติดต่องานที่โรงเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วและการต้อนรับที่ดี	4.42	0.65	มาก
4	มีบรรยากาศแห่งการเอื้ออาทรและเป็นมิตรต่อกันทุกฝ่าย	4.35	0.75	มาก
5	โรงเรียนมีการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง	4.42	0.67	มาก
6	ครูได้รับมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของตนเอง	4.25	0.72	มาก
7	ครูได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพอย่างเท่าเทียมกัน	4.26	0.74	มาก
8	มีการบริหารงานที่โปร่งใสในทุกขั้นตอนสามารถชี้แจงความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้	4.36	0.69	มาก
9	โรงเรียนมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องครบถ้วนและทันต่อการใช้งาน	4.40	0.67	มาก
10	โรงเรียนประสานชุมชนและหน่วยงานภายนอกมาช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน	4.34	0.77	มาก
11	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรในโรงเรียนสม่ำเสมอ	4.23	0.72	มาก
12	ผู้บริหารยอมรับทั้งความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของบุคลากร	4.32	0.81	มาก
13	บุคลากรในโรงเรียนยอมรับความสามารถของกันและกัน	4.16	0.82	มาก
14	โรงเรียนมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี	4.33	0.70	มาก
15	บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการวางแผนพัฒนาโรงเรียน	4.31	0.76	มาก
รวม		4.32	0.55	มาก

จากตารางที่ 9 พบว่า ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) แบบสอบถามความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ทางด้านการบริหารจัดการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ระดับมาก จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.16 – 4.42 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 ผู้มาติดต่อกับงานที่โรงเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วและการต้อนรับที่ดี และข้อที่ 33 โรงเรียนมีการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ =4.42) รองลงมาคือข้อที่ 8 มีการบริหารงานที่โปร่งใสในทุกขั้นตอนสามารถชี้แจงความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ($\bar{X}$ =4.36) และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ต่ำสุด คือข้อที่ 13 บุคลากรในโรงเรียนยอมรับความสามารถของกันและกัน ($\bar{X}$ =4.16)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา

การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา เพื่อตอบคำถามการวิจัย ข้อ 3 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ในภาพรวมและแยกวิเคราะห์เป็นรายข้อ ใช้การวิเคราะห์แบบทดสอบค่าที (t-test) ตามลำดับความสำคัญของตัวแปรที่ศึกษาตามตาราง มีรายละเอียดดังนี้

1. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา แต่ละด้านและภาพรวม มีรายละเอียดตามตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา แต่ละด้านและภาพรวม

ความแตกต่างต่อการจัด สภาพแวดล้อมและบรรยากาศ ที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ความพึงพอใจ		ความคาดหวัง		T	Sig
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ทางด้านกายภาพ	3.44	0.47	4.30	0.49	0.244	0.056
2. ทางด้านวิชาการ	3.70	0.51	4.36	0.56	0.285	0.071
3. ทางด้านการบริหารจัดการ	3.67	0.56	4.32	0.55	0.319	0.082
รวมทุกด้าน	3.60	0.44	4.30	0.48	0.298	0.063

จากตารางที่ 10 พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา โดยภาพรวม สอดคล้องกัน คือ ความพึงพอใจทางด้านกายภาพ ทางด้านวิชาการ ทางด้านการบริหารจัดการ ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =3.60) ความคาดหวังทางด้านกายภาพ ทางด้านวิชาการ ทางด้านการบริหารจัดการ ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$ =4.30) และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นของความพึงพอใจและความคาดหวังทั้งสองกลุ่มเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

2. การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ แต่ละข้อในแต่ละด้าน มีรายละเอียดตามตารางที่ 11

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ ทางด้านกายภาพ

ข้อ	การจัดสิ่งแวดล้อมและ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	N = 165				T	Sig
		ความพึงพอใจ		ความคาดหวัง			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ที่ตั้งของโรงเรียนมีความเหมาะสม การคมนาคมสะดวกและปลอดภัย	3.73	0.65	4.32	0.70	0.290	0.176
2	ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ห่างจากสิ่งรบกวนภายนอก เช่น เสียงดัง น้ำเน่าเสีย โรงงาน	3.83	0.75	4.34	0.70	0.401	0.084
3	การจัดบริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่นและสวยงาม	3.90	0.67	4.40	0.67	0.365	0.141
4	มีน้ำดื่ม น้ำใช้สะอาด เพียงพอและมีระบบสาธารณสุขปลอดภัยที่ดี	3.67	0.76	4.34	0.70	0.290	0.062
5	วัสดุ ครุภัณฑ์ต่างๆ และอุปกรณ์ในโรงเรียนมีความพอเพียงและการใช้ได้ดี	3.67	0.73	4.35	0.64	0.315	0.187
6	มีอาคารเรียนและห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน	3.06	0.91	4.31	0.76	0.128	0.045*
7	ห้องเรียนและอาคารเรียนมีความสะอาดการถ่ายเทอากาศดี มีแสงสว่างเพียงพอ	3.41	0.71	4.28	0.71	0.102	0.012*
8	มีอาคารประกอบเพียงพอสำหรับการใช้งาน	3.20	0.75	4.14	0.69	0.204	0.068
9	อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ตั้งอยู่ในทิศทางที่เหมาะสม	3.53	0.72	4.10	0.64	0.135	0.127

10	มีสนามกีฬาและที่ออกกำลังกาย พอเพียงสำหรับครูและนักเรียน	3.41	0.92	4.13	0.67	0.302	0.078
11	มีบริเวณให้นักเรียนและครู อาจารย์ได้พักผ่อนหย่อนใจยาม ว่าง	3.42	0.84	4.26	0.65	0.318	0.161
12	โรงเรียนมีระบบกำจัดขยะมูลฝอย	3.28	0.77	4.25	0.65	0.045	0.032*
13	มีโรงอาหารที่สะอาดพอเพียงกับ จำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย	3.21	0.97	4.41	0.71	0.061	0.019*
14	ถนนและทางเดินเท้าในบริเวณ โรงเรียนมีความสะอาดปลอดภัย	3.27	0.82	4.27	0.70	0.089	0.045*
15	มีห้องน้ำห้องส้วมพอเพียงสะอาด และถูกสุขลักษณะ	2.99	0.82	4.38	0.74	0.124	0.026*
รวม		3.44	0.47	4.30	0.49	0.244	0.056

จากตารางที่ 11 ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พิทยา ทางด้านกายภาพ โดยภาพรวม จำแนกเป็นรายข้อ พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน คือ ความพึงพอใจทางด้านกายภาพ ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ระหว่าง 2.99 – 3.90 ส่วนความคาดหวังทางกายภาพ ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) อยู่ระหว่าง 4.10 – 4.40

และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นทั้งสองด้านเป็นรายข้อ พบว่าข้อที่ 6 มีอาคารเรียนและห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ข้อที่ 7 ห้องเรียนและอาคารเรียนมีความสะอาดการถ่ายเทอากาศดี มีแสงสว่างเพียงพอ ข้อที่ 12 โรงเรียนมีระบบกำจัดขยะมูลฝอย ข้อที่ 13 มีโรงอาหารที่สะอาดพอเพียงกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย ข้อที่ 14 ถนนและทางเดินเท้าในบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดปลอดภัย ข้อที่ 15 มีห้องน้ำห้องส้วมพอเพียงสะอาดและถูกสุขลักษณะ มีความคิดเห็นแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนชัยพันธ์พงษ์พิทยาทาด้านวิชาการ

ข้อ	การจัดสิ่งแวดล้อมและ บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ความพึงพอใจ		ความคาดหวัง		t	Sig
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1	ครูผู้สอนเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน	3.39	0.76	4.44	0.66	0.272	0.061
2	ครูผู้สอนเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงออกอย่างเต็มที่	3.71	0.73	4.38	0.72	0.174	0.059
3	ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	3.38	0.75	4.30	0.81	0.209	0.076
4	นักเรียนเลือกกิจกรรมการเรียนได้ตามความสามารถและความต้องการของตนเอง	3.77	0.74	4.37	0.76	0.219	0.112
5	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียนอย่างหลากหลายที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาตามความสามารถที่เหมาะสมกับธรรมชาติและความต้องการของผู้เรียนเต็มที่	3.75	0.79	4.38	0.74	0.304	0.071
6	มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลายและเกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้	3.67	0.76	4.39	0.67	0.163	0.058
7	โรงเรียนมีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนหนังสือและสื่อเทคโนโลยีหลากหลายเพียงพอ กับความต้องการของนักเรียนและครูอาจารย์	3.83	0.79	4.48	0.68	0.140	0.067
8	นักเรียนมีโอกาสไปเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน	3.85	0.89	4.27	0.71	0.392	0.079
9	นักเรียนได้เรียนรู้โดยการฝึกปฏิบัติจริง	3.78	0.83	4.37	0.74	0.245	0.063

10	มีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการ พัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วน ทั้งดนตรี ศิลปะและกีฬา	3.94	0.74	4.39	0.72	0.329	0.128
11	โรงเรียนมีสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียน การสอนเพียงพอ	3.73	0.70	4.40	0.67	0.114	0.049*
12	ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อัน ดีต่อกัน	3.78	0.69	4.42	0.75	0.101	0.035*
13	โรงเรียนมีป้ายนิเทศทั้งใน ห้องเรียนและบริเวณโรงเรียน เพียงพอ	3.56	0.72	4.15	0.76	0.264	0.062
รวม		3.67	0.56	4.36	0.56	0.285	0.063

จากตารางที่ 12 ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัด
สิ่งแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาทาด้านวิชาการ
จำแนกเป็นรายชื่อ โดยภาพรวม พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน คือ ความพึงพอใจทางวิชาการระดับค่าเฉลี่ย
($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.56–3.94 ส่วนความคาดหวังทางวิชาการ ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 4.15–4.48
และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นทั้งสองด้านเป็นรายชื่อ พบว่าข้อที่ 11 ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดี
ต่อกัน ข้อที่ 12 โรงเรียนมีสื่อนวัตกรรมเทคโนโลยี และอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ มีความคิดเห็น
ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยาทาด้านการบริหารจัดการ

ข้อ	การจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	ความพึงพอใจ		ความคาดหวัง		t	Sig
		$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1	โรงเรียนประชาสัมพันธ์ความสามารถทางวิชาการของนักเรียนให้บุคคลและหน่วยงานภายนอกรับรู้	3.69	0.76	4.33	0.75	0.098	0.050*
2	มีการจัดโครงสร้างการบริหารและบริหารงานอย่างเป็นระบบโดยมีการปรับตัวอย่างยืดหยุ่นตามสถานการณ์	3.64	0.69	4.29	0.69	0.230	0.062
3	ผู้มาติดต่องานที่โรงเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วและการต้อนรับที่ดี	3.62	0.79	4.42	0.65	0.095	0.049*
4	มีบรรยากาศแห่งการเอื้ออาทรและเป็นมิตรต่อกันทุกฝ่าย	3.63	0.86	4.35	0.75	0.152	0.057
5	โรงเรียนมีการพัฒนาในด้านต่างๆอย่างต่อเนื่อง	4.02	0.74	4.42	0.67	0.311	0.068
6	ครูได้รับมอบหมายงานที่เหมาะสมกับความสามารถและความต้องการของตนเอง	3.61	0.74	4.25	0.72	0.340	0.056
7	ครูได้รับการส่งเสริมสนับสนุนให้มีความเจริญก้าวหน้าในอาชีพอย่างเท่าเทียมกัน	3.65	0.77	4.26	0.74	0.398	0.071
8	มีการบริหารงานที่โปร่งใสในทุกขั้นตอนสามารถชี้แจงความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้	3.53	0.82	4.36	0.69	0.291	0.054
9	โรงเรียนมีระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารที่ถูกต้องครบถ้วนและทันต่อการใช้งาน	3.67	0.78	4.40	0.67	0.252	0.102

10	โรงเรียนประสานชุมชนและ หน่วยงานภายนอกมาช่วยเหลือ สนับสนุนโรงเรียน	3.80	0.88	4.34	0.77	0.441	0.073
11	โรงเรียนจัดกิจกรรมส่งเสริม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรใน โรงเรียนสม่ำเสมอ	3.62	0.83	4.23	0.72	0.359	0.066
12	ผู้บริหารยอมรับทั้งความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของบุคลากร	3.74	0.82	4.32	0.81	0.403	0.081
13	บุคลากรในโรงเรียนยอมรับ ความสามารถของกันและกัน	3.56	0.84	4.16	0.82	0.331	0.057
14	โรงเรียนมีระบบการติดต่อสื่อสาร ที่ดี	3.67	0.76	4.33	0.70	0.093	0.025*
15	บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการ วางแผนพัฒนาโรงเรียน	3.63	0.84	4.31	0.76	0.309	0.058
รวม		3.67	0.56	4.32	0.55	0.319	0.082

จากตารางที่ 13 ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนชัยพันธ์พงษ์พิทยฯ ทางด้านการบริหารจัดการ จำแนกเป็นรายชื่อโดยภาพรวม ไม่มีความแตกต่างกัน คือ ความพึงพอใจทางด้านการบริหารจัดการ ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.53 – 4.02 ส่วนความคาดหวังทางด้านการบริหารจัดการ ระดับค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 4.25 – 4.40 และเมื่อพิจารณาความคิดเห็นเป็นสองด้านเป็นรายชื่อพบว่า คือ ข้อที่ 1 โรงเรียนประชาสัมพันธ์ความสามารถทางวิชาการของนักเรียนให้บุคคลและหน่วยงานภายนอกรับรู้ ข้อที่ 3 ผู้มาติดต่องานที่โรงเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วและการต้อนรับที่ดี ข้อที่ 14 โรงเรียนมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตอนที่ 5 การวิเคราะห์เนื้อหา จากแบบสอบถามปลายเปิด

จากการที่ผู้วิจัยได้ออกแบบสอบถามเพื่อการวิจัย เรื่องความพึงพอใจต่อการจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ ซึ่งแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน และตอนที่ 3 แบบสอบถามปลายเปิด มีลักษณะให้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมหรือข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามในเรื่องการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและเสนอแนะจำนวน 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 72.73 จากการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะลักษณะคล้ายคลึงกันไม่แตกต่างกันมากนัก ผู้วิจัยจึงได้สรุปประเด็นดังนี้

1. ด้านความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ

ทางด้านกายภาพ พบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความพึงพอใจเกี่ยวกับโรงเรียนตั้งอยู่ในที่มีการคมนาคมได้สะดวก ปลอดภัย ห่างจากสิ่งรบกวนภายนอก มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนมากมายหลาย โดยเฉพาะสื่อการเรียนรู้ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูและผู้ปกครอง จัดไว้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้และทุกอาคาร มีโรงอาหารสำหรับนักเรียน สะอาดถูกสุขลักษณะอนามัยและมีร้านค้าให้นักเรียนได้เลือกที่จะเลือกรับประทานได้

ทางด้านวิชาการ พบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความพึงพอใจ เกี่ยวกับการเปิดโอกาสและส่งเสริมให้นักเรียนได้แสดงออกและร่วมกิจกรรมต่างๆ ตามความถนัด ความสนใจทุกศักยภาพ มีห้องสมุดให้นักเรียนได้อ่านหนังสือ มีหนังสือ สื่อการเรียนการสอนเพียงพอกับผู้เรียน นักเรียนมีโอกาสไปแหล่งเรียนรู้ภายนอกโรงเรียนทุกปี ครูกับนักเรียน ครูกับผู้ปกครอง ครูกับครู มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน

ทางด้านการบริหารจัดการ พบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความพึงพอใจ เกี่ยวกับ ครูได้รับสวัสดิการขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน เช่น ส่งเสริมครูให้พัฒนาตนเองอบรมทั้งในและนอกสถานที่ จัดโครงสร้างการบริหารโรงเรียน อย่างเป็นระบบ เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด ของบุคลากร และเปิดโอกาสให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วม คิดวางแผน และร่วมพัฒนาในทุกด้านอย่างต่อเนื่อง ก้าวไกลถูกทางอยู่ในระดับแนวที่ดี และยังได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานราชการภายนอก

2. ด้านความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ

ทางกายภาพ พบว่าบุคลากรในโรงเรียนมีความคาดหวังเกี่ยวกับ ห้องน้ำ ห้องส้วม ที่เพียงพอกับบุคลากรและนักเรียน ควรมีทางเดินเท้า ที่พักผ่อน และความร่มรื่นให้มากขึ้น

ทางด้านวิชาการ พบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความคาดหวังเกี่ยวกับ ควรมีสื่อและเทคโนโลยี ที่เพียงพอ ควรให้นักเรียนเลือกค้นคว้าศึกษาตามความต้องการ ควรมีสวัสดิการส่งเสริมกิจกรรมการเรียนรู้ให้มากขึ้นกว่าปัจจุบัน

ทางด้านการบริหารจัดการ พบว่า บุคลากรในโรงเรียนมีความคาดหวังเกี่ยวกับ ควรสนับสนุน ด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม ควรเน้นความพึงพอใจ มากกว่าการใช้คำสั่งควบคุม หรือกฎเกณฑ์โดยยึดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ ควรสร้างวินัย ส่งเสริมความคิด ความรู้สึกโดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรม ควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียนให้มากขึ้น มีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้มาก ควรวางแผนและจัดตั้งคณะกรรมการในการบริหารจัดการร่วมกัน ควรเปิดโอกาสให้บุคลากรและนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นตัดสินใจวางแผนจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศร่วมกันเพื่อให้นักเรียนได้เกิดการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา 2. เพื่อศึกษาความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา 3. เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้บริหาร 2 คน ครู 25 คน นักเรียน 69 คน ผู้ปกครองนักเรียน 69 คน รวม 165 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสอบถามเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ตามแนวคิดของกรมสามัญศึกษา จำนวน 3 ด้าน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ t -test

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการศึกษา การวิเคราะห์ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ปรากฏผลดังนี้

1. ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พิทยา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกแต่ละด้านแล้ว พบว่า ระดับความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านวิชาการและทางด้านการบริหารจัดการ อยู่ในระดับมาก โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x}$ = 3.70) ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x}$ = 3.67) ส่วนความพึงพอใจ ต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ทางด้านกายภาพ อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{x}$ = 3.44) โดยความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ทางด้านวิชาการการบริหารจัดการ ทางกายภาพ ตามลำดับ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

ด้านกายภาพ ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ระดับมาก จำนวน 6 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.90 – 3.53 และมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ระดับปานกลาง จำนวน 9 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.42 – 2.99 และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) มากที่สุด คือข้อ 3 การจัดบริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่น

และสวยงาม ($\bar{x} = 3.90$) รองลงมาคือข้อที่ 2 ที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ห่างจากสิ่งรบกวนภายนอก เช่น เสียงดัง น้ำเน่าเสีย โรงงาน ($\bar{x} = 3.83$) และค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ต่ำสุด คือข้อ 15 มีห้องน้ำห้องส้วมพอเพียง สะอาดและถูกสุขลักษณะ ($\bar{x} = 2.99$)

ทางด้านวิชาการ ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ระดับมาก จำนวน 11 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.94 – 3.56 และมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ระดับปานกลาง จำนวน 3 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 3.39 – 3.38 และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) มากที่สุด คือข้อที่ 25 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนให้ได้รับการพัฒนาสุนทรียภาพอย่างครบถ้วนทั้งดนตรี ศิลปะและกีฬา ($\bar{x} = 3.94$) รองลงมาคือข้อ 23 นักเรียนมีโอกาสไปเรียนรู้ภายนอกโรงเรียน ($\bar{x} = 3.85$) และค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ต่ำสุด คือข้อ 18 ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ($\bar{x} = 3.38$)

ทางด้านบริหารจัดการ ความพึงพอใจการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ระดับมาก จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) อยู่ระหว่าง 4.02 – 3.53 และข้อที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) มากที่สุด คือข้อ 5 โรงเรียนมีการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{x} = 4.02$) รองลงมาคือ ข้อ 10 โรงเรียนประสานชุมชนและหน่วยงานภายนอกมาช่วยเหลือสนับสนุนโรงเรียน ($\bar{x} = 3.80$) และค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ต่ำสุด คือ ข้อที่ 8 มีการบริหารงานที่โปร่งใสในทุกขั้นตอนสามารถชี้แจงความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ($\bar{x} = 3.53$)

2. ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$) เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านด้านพบว่า ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียน โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อยู่ในระบมากทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ คือ ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมทางด้านวิชาการ ($\bar{x} = 3.36$) ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมทางด้านด้านการบริหารจัดการ ($\bar{x} = 4.32$) ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ ($\bar{x} = 4.30$) พิจารณาแยกแต่ละด้าน พบว่า

ทางด้านกายภาพ ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยระดับมาก จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.10–4.41 ข้อที่มีค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) มากที่สุด คือ ข้อที่ 13 มีโรงอาหารที่สะอาดพอเพียงกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย ($\bar{x} = 4.41$) รองลงมาคือ ข้อที่ 3 การจัดบริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่นและสวยงาม ($\bar{x} = 4.40$) และต่ำสุดคือ ข้อที่ 9 อาคารเรียน อาคารประกอบและสิ่งก่อสร้างต่างๆ ตั้งอยู่ในทิศทางที่เหมาะสม ($\bar{x} = 4.10$)

ทางด้านวิชาการ ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ระดับมาก จำนวน 13 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย ตั้งแต่ 4.15 – 4.18 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือข้อที่ 7 โรงเรียนมีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนหนังสือ และสื่อเทคโนโลยีหลากหลายเพียงพอกับความต้องการของนักเรียน และครูอาจารย์ ($\bar{X}$ =4.48) รองลงมาคือ ข้อที่ 1 ครูผู้สอนเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน ($\bar{X}$ =4.44) และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อ 13 โรงเรียนมีป้ายนิเทศทั้งในห้องเรียนและบริเวณโรงเรียนเพียงพอ ($\bar{X}$ =4.15)

ทางด้านการบริหารจัดการ ความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ย ระดับมาก จำนวน 15 ข้อ ซึ่งมีค่าเฉลี่ย 4.16 – 4.42 และข้อที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ข้อที่ 3 ผู้มาติดต่องานที่โรงเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วและการต้อนรับที่ดี และข้อที่ 33 โรงเรียนมีการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่อง ($\bar{X}$ =4.42) รองลงมาคือข้อที่ 8 มีการบริหารงานที่โปร่งใสในทุกขั้นตอนสามารถชี้แจงความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ($\bar{X}$ =4.36) และค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ต่ำสุด คือข้อที่ 13 บุคลากรในโรงเรียนยอมรับความสามารถของกันและกัน ($\bar{X}$ =4.16)

3. ความแตกต่างระหว่างความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาแยกแต่ละด้าน พบว่า

3.1 ทางด้านกายภาพ พบว่าข้อที่ 6 มีอาคารเรียนและห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ข้อที่ 7 ห้องเรียนและอาคารเรียนมีความสะอาดการถ่ายเทอากาศดี มีแสงสว่างเพียงพอ ข้อที่ 12 โรงเรียนมีระบบกำจัดขยะมูลฝอย ข้อที่ 13 มีโรงอาหารที่สะอาดพอเพียงกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย ข้อที่ 14 ถนนและทางเดินเท้าในบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดปลอดภัย ข้อที่ 15 มีห้องน้ำห้องส้วมพอเพียงสะอาดและถูกสุขลักษณะ มีความคิดเห็นแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.2 ทางด้านวิชาการ พบว่า ข้อที่ 11 ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน ข้อที่ 12 โรงเรียนมีสื่อนวัตกรรม เทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ มีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 ทางด้านการบริหารจัดการ พบว่า ข้อที่ 1 โรงเรียนประชาสัมพันธ์ความสามารถทางวิชาการของนักเรียนให้บุคคลและหน่วยงานภายนอกรับรู้ ข้อที่ 3 ผู้มาติดต่องานที่โรงเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วและการต้อนรับที่ดี ข้อที่ 14 โรงเรียนมีระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี มีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา จากข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะปัญหาคล้ายคลึงกัน คือ ควรวางแผนและจัดตั้งคณะกรรมการในการบริหารงานและจัดร่วมกัน เปิดโอกาสให้บุคลากรและนักเรียนได้แสดงความคิดเห็นตัดสินใจวางแผนจัดสิ่งแวดล้อมร่วมกัน ควรสร้างวินัยส่งเสริมความคิด ความรู้สึกโดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรม ควรเน้นความพึงพอใจมากกว่าการใช้คำสั่ง ควบคุมหรือกฎเกณฑ์ยึดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ ควรสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบุคลากรต่างๆในโรงเรียนให้มากขึ้น ควรสนับสนุนด้านงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานของบุคลากรอย่างเหมาะสม ควรมีการประชาสัมพันธ์ชี้แจงให้มากขึ้น

5.2 อภิปรายผล

จากข้อค้นพบของการวิจัยที่ได้กล่าวมาแล้วสามารถนำมาสู่การอภิปรายผลได้ดังนี้

1. จากผลการวิจัยด้านความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ที่พบว่าอยู่ในระดับมาก แสดงให้เห็นว่า โรงเรียนมีความมุ่งมั่น เอาใจใส่ ดูแลของผู้บริหารและบุคลากรในโรงเรียนทุกคนมีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนทุกด้าน เพื่อให้สอดคล้องกับกระบวนการจัดการเรียนรู้ และเพื่อเตรียมความพร้อมในการรับการประเมินคุณภาพภายนอก ซึ่งการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศในสถานศึกษาซึ่งเป็นองค์ประกอบหนึ่ง สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประจักษ์ พัฒนาเจริญ (2538) ศึกษาเรื่องการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตการศึกษา โรงเรียนมีการปฏิบัติการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา อยู่ในระดับมาก โดยโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสังกัดสำนักคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีการปฏิบัติการจัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและการบริหารจัดการ อยู่ในระดับ มาก มีการปฏิบัติการจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางวิชาการอยู่ในระดับ ปานกลาง นอกจากนี้ยังพบว่า การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ โรงเรียนระดับประถมศึกษามีการปฏิบัติสูงสุดในการจัดสวนหย่อมในบริเวณโรงเรียน หน้าอาคารเรียน ในการจัดบริเวณอาคารสถานที่ให้สะอาดร่มรื่นสวยงามเอื้อต่อการใช้งาน และมีการปฏิบัติต่ำสุดในการติดป้ายคำขวัญ/ความรู้ตามสถานที่ต่างๆ การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางวิชาการในโรงเรียนมีการปฏิบัติสูงสุดในการจัดกิจกรรมส่งเสริมด้านดนตรี กีฬาและศิลปวัฒนธรรม มีการปฏิบัติสูงสุดในการจัดห้องสมุดที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน และต่ำสุดในการจัดและบริการสื่อวัสดุอุปกรณ์ทางการศึกษา การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทางการบริหาร มีการปฏิบัติสูงสุดในการมีส่วนร่วมในกิจกรรมต่างๆ ของผู้บริหาร ครู อาจารย์และนักเรียน โรงเรียนมีการปฏิบัติสูงสุดในการตรวจสอบความถูกต้องของการตัดสินใจผลการเรียน ก่อนพิจารณาอนุมัติ และมี

การปฏิบัติต่ำสุดในการสนับสนุนงบประมาณเพื่อการเรียนการสอนของหมวดวิชาตามความต้องการ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ธเนศ ขำเกิด (2550) ที่ได้ดำเนินการประเมินโครงการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน โดยใช้เทคนิคการวางแผนเป็นทีม เพื่อประเมินการจัดสภาพแวดล้อม 3 ด้าน คือ ด้านกายภาพ ด้านวิชาการและด้านการบริหารจัดการ โดยกำหนดขั้นตอนการดำเนินงานโครงการไว้ 3 ขั้นตอน คือ การกำหนดหลักสูตร การจัดอบรมทีมงานที่ประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหารและหัวหน้าหมวดวิชา และกำหนดรูปแบบการนำผลงานการอบรมไปใช้ในโรงเรียน จากการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ก่อนดำเนินการ ครุมี ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ของโรงเรียนทุกด้านด้วยคะแนนร้อยละ 65.71 และหลังดำเนินการ ร้อยละ 64.74 ก่อนดำเนินการครุมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดสภาพแวดล้อมที่ดี ด้านกายภาพร้อยละ 64.74 การจัดสภาพแวดล้อมด้านวิชาการร้อยละ 68.08 การจัดสภาพแวดล้อมด้านการบริหารจัดการ ร้อยละ 64.33 และหลังดำเนินการแต่ละด้านเป็นร้อยละ 75.56 , 75.40 และ 75.10 ตามลำดับและยังพบว่าโรงเรียนมีการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้นทุกโรงเรียนและผลทางอ้อมยังพบว่าผู้เข้าร่วมโครงการ ทุกคนมีความเห็นว่เทคนิคการวางแผนเป็นทีมเป็นเทคนิคที่สามารถนำมาใช้ในการพัฒนาบรรยากาศและสภาพแวดล้อมในโรงเรียนได้บังเกิดผลดี และทำให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บรรเลง รอดแดง (2557) ที่ได้วิจัยการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน จากการศึกษาพบว่า การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ในทัศนะคติของนักเรียนพบว่า กลุ่มรวมทั้งหมดมีความคิดเห็นว่ การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาจำแนกกลุ่มนักเรียนตามเพศ อายุและระดับการศึกษา นักเรียนมีความคิดเห็นว่การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน อยู่ในระดับสูงทั้งหมด พิจารณาเป็นรายด้านทุกด้าน ผลดังกล่าว เนื่องจากโรงเรียนได้พัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมทั้งด้านทั่วไป ด้านวิชาการและด้านบริการอย่างต่อเนื่องและประสบผลสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้เป็นอย่างดี จากเหตุและผลดังกล่าวทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนที่มีการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาให้สภาพที่ดีตลอดระยะเวลา 3 ปี การศึกษาและการดำเนินการเป็นไปอย่างเป็นระบบและบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ได้อย่างดี

2. จากผลการวิจัยความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ พบว่า อยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหาร ครูผู้สอนนักเรียน และผู้ปกครอง มีความต้องการที่จะพัฒนาโรงเรียนทางด้านกายภาพ ให้มีสภาพการจัดบริเวณโรงเรียนสะอาดร่มรื่นและสวยงาม มีโรงอาหารที่สะอาดพอเพียงกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัยถนนและทางเดินเท้าในบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดปลอดภัย มีห้องน้ำห้องส้วมพอเพียงสะอาดและถูกสุขลักษณะ และทางด้านวิชาการโรงเรียนมีห้องสมุดที่ได้มาตรฐาน มีจำนวนหนังสือ

และสื่อเทคโนโลยีหลากหลายเพียงพอกับความต้องการของนักเรียนและครูอาจารย์ ครูผู้สอนเอาใจใส่นักเรียนทุกคนเท่าเทียมกัน ส่วนทางด้านการบริหารจัดการ ผู้มาติดต่อกงานที่โรงเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วและการต้อนรับที่ดี มีการพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างต่อเนื่องมีการบริหารงานที่โปร่งใสในทุกขั้นตอนสามารถชี้แจงความเข้าใจกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุรพล นุชงอน (2541) ได้ศึกษาการบริหารงานและปัญหาในการบริหารงานอาคารสถานที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่สังกัดกรมสามัญศึกษาในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานอาคารสถานที่ในโรงเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ การวางแผน การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน การบริหารงานอาคารเรียน อาคารประกอบและการรักษาความปลอดภัย การใช้และการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ โรงเรียนส่วนใหญ่ยังดำเนินการบริหารงานอาคารสถานที่ได้ผลไม่ครบถ้วนตามเกณฑ์มาตรฐาน โรงเรียนมัธยมศึกษา และยังไม่ได้มาตรฐานดังที่คาดหวังไว้ตามแนวนโยบายการปฏิรูปการศึกษา ปัญหาการบริหารงานอาคารสถานที่พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับการจัดสรรงบประมาณในการก่อสร้างและการบำรุงรักษาอาคารสถานที่ไม่เพียงพอ ขาดบุคลากร ดูแลรักษาอาคารสถานที่สภาพพื้นที่มีจำกัดไม่สามารถขยายหรือปรับปรุงได้ นอกจากนั้นจำนวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้นทุกปีทำให้อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ

3. จากผลการวิจัยความพึงพอใจและความคาดหวังต่อการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พิทยพิทย ในภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านกายภาพ มีอาคารเรียนและห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน ห้องเรียนและอาคารเรียนมีความสะอาดการถ่ายเทอากาศดี มีแสงสว่างเพียงพอ มีระบบกำจัดขยะมูลฝอย มีโรงอาหารที่สะอาดพอเพียงกับจำนวนบุคลากรและถูกสุขอนามัย มีถนนและทางเดินเท้าในบริเวณโรงเรียนมีความสะอาดปลอดภัย มีห้องน้ำห้องส้วมพอเพียงสะอาดและถูกสุขลักษณะ มีความคิดเห็นแตกต่างกันมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทวีศิลป์ สารแสน (2556) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า โรงเรียนมัศึกษามีสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียน ด้านครูผู้สอนโดยรวมอยู่ในสภาพดี นักเรียนมีความพึงพอใจต่อสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนด้านความรู้และประสบการณ์การสอนของครูมาเป็นอันดับหนึ่ง รองลงไปคือเทคนิคการสอนของครู ส่วนด้านการสร้างบรรยากาศในห้องเรียนนั้น นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับปานกลาง เท่านั้น โดยสภาพแวดล้อมทางการเรียนในห้องเรียนมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการเรียนของนักเรียนในระดับสูง และมีทิศทางความสัมพันธ์อยู่ในทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ด้านวิชาการ พบว่า ครูและนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน และโรงเรียนมีสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยีและอุปกรณ์การเรียนการสอนเพียงพอ มีความคิดเห็นต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ดำรง อ่อนน้อม (2554) ที่ได้ศึกษาสภาพ

ปัญหาการจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนดำเนินการ ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษา โรงเรียนจัดกิจกรรมบำเพ็ญประโยชน์ในวันสำคัญ ร่วมกันปลูกไม้ดอกไม้ประดับในโรงเรียน ด้านการประสานงานและร่วมมือกับชุมชน พบว่า ผู้บริหารและบุคลากรให้ความร่วมมือหน่วยงานอื่น ชมรม สมาคม ดำเนินการรณรงค์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม ส่วนที่ได้ดำเนินการ คือ การจัดทำแผนงานระยะยาว การจัดหาสื่อโปสเตอร์ สไลด์ วีดีโอ หนังสือเอกสาร วารสารต่างๆไว้ เพิ่มพูนความรู้ การนำผลการประเมินการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมศึกษาไปใช้ได้ประสานงานกับชุมชน เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทั่วไปของโรงเรียนและชุมชน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทางด้านการบริหารจัดการ พบว่า โรงเรียนมีการประชาสัมพันธ์ความสามารถทางวิชาการของนักเรียนให้บุคคลและหน่วยงานภายนอกรับรู้ และผู้มาติดต่องานที่โรงเรียนได้รับความสะดวกรวดเร็วและการต้อนรับที่ดี มีระบบการติดต่อสื่อสารที่ดี มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับ พิษุณันท์ คงทน (2551) ศึกษาความสัมพันธ์และสิ่งแวดล้อม และบรรยากาศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก พบว่า สภาพแวดล้อมในโรงเรียนด้านการใช้พื้นที่ในบริเวณโรงเรียน บรรยากาศด้านการบริหารในโรงเรียนจัดอยู่ในระดับสูงและสูงมากเป็นส่วนใหญ่และสภาพแวดล้อมในบรรยากาศโรงเรียนที่มีความสัมพันธ์ทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 อย่างไรก็ตามโรงเรียนไทยพันธุ์พงษ์พิทยายังคงต้องให้ความสำคัญในทางด้านจัดสภาพแวดล้อมและบรรยากาศเพื่อเอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิลาวัลย์ บัวหุ้ง (2545) ศึกษาประเมินประสิทธิผลการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีการจัดสิ่งแวดล้อม เปรียบเทียบกับโรงเรียนที่ไม่มีระบบการจัดสิ่งแวดล้อม โดยใช้แบบจำลองชิป (CIPP MODEL) จากการประเมินสภาวะแวดล้อมโรงเรียนตั้งอยู่ในเขตชุมชนริมถนนใหญ่ที่มีการจราจรคับคั่งบริเวณที่ตั้งโรงเรียนมีปัญหามลพิษสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อบุคลากรในโรงเรียน โรงเรียนจึงได้พิจารณาว่าปัญหาสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเป็นปัญหาของคนทั้งประเทศและต่อไปจะเป็นปัญหาของคนทั้งโลก จึงมีความจำเป็นที่จะต้องสร้างความตระหนักให้แก่เยาวชน เพื่อจะได้เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อม โดยการพัฒนาโรงเรียนเข้าสู่ระบบการจัดสิ่งแวดล้อม ซึ่งการดำเนินการจัดระบบการจัดสิ่งแวดล้อม นักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ที่จะอนุรักษ์และรักษาสภาพแวดล้อมจากการเข้าร่วมกิจกรรมกับครูอาจารย์โรงเรียนได้รับประโยชน์จากระบบการจัดสิ่งแวดล้อม มากที่สุด คือการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รongลงมา ได้แก่ การป้องกันมลพิษ การสร้างภาพพจน์ของโรงเรียนการประหยัดค่าใช้จ่าย และได้ดำเนินงานด้านสิ่งแวดล้อมโดยจัดทำแผน และกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของปัญหาสิ่งแวดล้อมโดยจัดทำแผน และกำหนดนโยบายให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันของปัญหาสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

5.4 ข้อเสนอแนะของการวิจัย

จากข้อค้นพบและการอภิปรายผลดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้งานวิจัยนี้เกิดประโยชน์ต่อหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากข้อค้นพบของการวิจัยเรื่อง ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางในการนำผลการวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์แก่หน่วยงาน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องดังนี้

1. จากข้อค้นพบของการวิจัยที่ พบว่า ความพึงพอใจต่อการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากนั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มากยิ่งขึ้น และพยายามทุกวิถีทางเพื่อให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนมีส่วนร่วมหรือปฏิบัติได้ตามบทบาทของพวกเขา ตามขอบเขตที่กำหนดเฉพาะ บุคลากรจะนำความช่วยเหลือจากชุมชนมาสู่การพัฒนาโรงเรียน อีกประการหนึ่งการจัดการสิ่งแวดล้อมภายในสถานศึกษา ถือว่าทุกฝ่ายต้องมีส่วนร่วมและร่วมรับผิดชอบในการดูแล เพราะบรรยากาศในโรงเรียนเป็นภาพรวมของความรู้สึกที่บุคคลมีต่อโรงเรียน ถ้าเป็นบรรยากาศที่ดีก็จะส่งผลให้บุคลากรในโรงเรียนเกิดความรัก ความผูกพัน ความพอใจ อบอุ่น ความรู้สึกเป็นเจ้าของซึ่งเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายในจิตใจจากการแบ่งประเภทได้แต่เครื่องชี้วัดบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมด้านกายภาพที่ดีได้แก่ การมีสภาพที่ใช้การได้เสมอ มีความสะอาดร่มรื่น สวยงาม มีการจัดตกแต่งบริเวณโรงเรียนด้วยไม้ดอกไม้ประดับหรือสิ่งอื่นๆ มีที่เรียน มีที่พักผ่อน สถานที่นันทนาการ น้ำดื่ม น้ำใช้เพียงพอกับจำนวนนักเรียนห้องต่างๆ มีการตกแต่งภายในให้สวยงาม มีขนาดพื้นที่และแสงสว่างเพียงพอ มีการจัดวัสดุครุภัณฑ์ที่เพียงพอในการใช้งาน มีผู้รับผิดชอบดูแลรักษา บรรยากาศด้านวิชาการ ได้มีการจัดการเรียนการสอน ทั้งในและนอกห้องเรียนตลอดจนการบริการเพื่อส่งเสริมสนับสนุนวิชาการต่างๆ ที่จะทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ภายใต้บรรยากาศที่มีชีวิตชีวา สดชื่น แจ่มใส มีความรู้สึกรักโรงเรียน รักครู รักเพื่อนและพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า อยากมาโรงเรียน พยายามจัดบรรยากาศแห่งความกลัว ความหวาดผวา ความวิตกกังวล และการขู่ขู่ให้หมดสิ้นไป และบรรยากาศการบริหารจัดการถือว่ามีความสำคัญที่สุดต่อการจัดบรรยากาศในทุกๆ ด้าน เพราะถ้าการบริหารจัดการของโรงเรียนเอื้ออำนวยต่อการสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้วก็จะมีผลให้บรรยากาศของโรงเรียนน่าอยู่น่าเรียนได้รับความร่วมมือจากบุคลากรในโรงเรียนทุกคน การทะเลาะเบาะแว้ง การไม่เข้าใจกัน ก็จะเกิดขึ้นน้อย ชีวิตในโรงเรียนก็จะอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

2. จากข้อค้นพบของการวิจัยที่พบว่า ความคาดหวังการจัดการจัดสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ แสดงว่าระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนควรเอื้อและส่งเสริมให้เกิดบรรยากาศที่ดี โดยเฉพาะที่ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้นำและแม่แบบ ในการสร้างบรรยากาศแบบเปิดและให้การสนับสนุนผลักดันอย่างเต็มที่และต่อเนื่อง พร้อมทั้งมีสัมพันธภาพระหว่างบุคลากรต่างๆ ในโรงเรียน เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียนและบุคลากรต่างๆ ตลอดจนบุคคลภายนอกที่มาเยือนเป็นไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรไมตรี มีการประชุมเพื่ออภิปราย แก้ปัญหา หาข้อยุติแนวปฏิบัติร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ เปิดโอกาสให้บุคลากรในโรงเรียนได้แสดงความคิดเห็น มีการสร้างขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร จะต้องประชาสัมพันธ์ความก้าวหน้าหรือผลการดำเนินงานของโรงเรียน ให้ชุมชนได้รับทราบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอด้วยวิธีชี้แจง จัดหมาย วารสาร หรืออื่นๆ ตามที่เห็นสมควร โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพนักเรียน เพื่อแสดงถึงเจตนารมณ์ในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียน และแสดงความโปร่งใสในการปฏิบัติงาน ซึ่งจะสร้างความเชื่อมั่น แก่ชุมชนในการจะให้ความช่วยเหลือ ร่วมมือในการพัฒนาคุณภาพ นักเรียนและโรงเรียนให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยฯ เพื่อการปฏิบัติจะสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ ตามแนวนโยบายเพื่อการดำเนินการ การส่งเสริมและสร้างสรรค์ทุนทางสังคม วัฒนธรรม ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมบนฐานของศาสนา ภูมิปัญญาท้องถิ่นไทย ดังนั้น ได้ให้ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไปดังนี้

1. ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับการบริหารจัดการมีส่วนร่วมที่จะส่งผลกับการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของนักเรียนในสถานศึกษา
2. เปลี่ยนรูปแบบการวิจัยกลุ่มตัวอย่าง และประชากรให้เหมาะสมกับความสนใจและปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2545). รายงานผลการวิจัยการศึกษา วัฒนธรรมสภาพแวดล้อมและค่านิยมของ
สถานศึกษาที่มีผลต่อการเรียนรู้ ความดี และความสุขของผู้เรียน. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์เจริญผล,
- กรมสามัญศึกษา. (2558). การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: หน่วย
ศึกษานิเทศก์กรมสามัญศึกษา
- _____. (2546). การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนโดยใช้เทคนิคการวางแผน
เป็นทีม. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ
- _____. (2546). รายงานการดำเนินงานโครงการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ในโรงเรียน
สังกัด กรมสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2539) กรมวิชาการ. การจัดสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ :
กรมวิชาการ
- โกวิท วรพิพัฒน์. (2554). การปฏิบัติงานของคณะกรรมการสถานศึกษา. กรุงเทพฯ :
พีระพัฒนาการพิมพ์.
- ชัยวัฒน์ สุกุณา. (2550). การศึกษาสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยนเรศวร
- ณรงค์ กาญจนานนท์. (2557) รายงานการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน
มัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงเรียนเทพศิรินทร์
- ดำรง อ่อนน่วม. การจัดสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนประถมศึกษาเอกชนกรุงเทพมหานคร.
วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 2554
- ทวีศิลป์ สารเสน. (2556). ความสัมพันธ์ระหว่างองค์ประกอบของสภาพแวดล้อมทางการเรียนใน
ห้องเรียนด้านครูผู้สอนกับความพึงพอใจของนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา.
วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒประสานมิตร.

- ทองคุณ หงส์พันธ์. (2550). **คู่มือการพัฒนาสถานศึกษาด้านอาคารสถานที่**. ม.ป.ท.
- ธเนศ ขำเกิด. (2550). **การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ดีในโรงเรียน**. มิตรครุ ธันวาคม.
- บรรเลง รอดแดง. (2557) **การพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนสมุทรปราการ**
(สมุทรปราการ:โรงเรียนสมุทรปราการ.
- ประจักษ์ พัฒนาเจริญ.(2538) **รายงานการวิจัยเรื่อง การจัดบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนในเขตการศึกษา 7. พิษณุโลก : สำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 7. ถ่ายเอกสาร**
- ประจวบ ชำนิประสงค์. (2553) **งานเกี่ยวกับบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน**. กรุงเทพฯ:
โรงเรียนบดินทร์เดชา (สิงห์ สิงหเสนี).
- ปรีชา พัวนุกุลนนท์. **รายงานการดำเนินงานพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม จังหวัดเชียงราย. เชียงราย โรงเรียนเชียงแสนวิทยาคม. 2550**
- พิชญนันท์ คงทน. (2551) **ความสัมพันธ์ระหว่างสภาพแวดล้อมและบรรยากาศในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพิษณุโลก. พิษณุโลก: คณะกรรมการการวิจัยการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 7.**
- พรลักษณ์ สว่างศรี. (2553) **ผลกระทบที่เกิดขึ้นในการนำมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม : มาใช้ในโรงเรียนประถมศึกษา โครงการนำร่องสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.**
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540) **วิธีการวิจัยทางพฤกษศาสตร์และสังคมศาสตร์**. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย นนทบุรี.
- โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา. (2560) **รายงานการประเมินตนเอง**. พะเยา : โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา
- วินัย วีระวัฒนนานนท์. (2549) **กระบวนการสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- วิลาวัลย์ บัวทุ่ง. (2545) **การประเมินประสิทธิภาพการจัดสิ่งแวดล้อมศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา ที่มีระบบการจัดสิ่งแวดล้อมในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหิดล.**
- สมควร ณ ตะกั่วทุ่ง. (2543) **รายการการพัฒนาบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมวิชาการโรงเรียนวัดน้อย. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีบริหารสิ่งแวดล้อม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.**
- สุรพล นุชงอน. (2541) **การบริหารงานอาคารสถานที่ในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ สังกัดกรม**

สามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ. (2538) รายงานสถานภาพสิ่งแวดล้อม.พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ.

อนันต์ นามทองตัน. (2554) **บรรยากาศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา**

อำเภอคอนสาร จังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร.

ภาคผนวก ก
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้
ของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้จัดทำขึ้น มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบความพอใจและความคาดหวังการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

แบบสอบถาม มี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 ความพอใจและความคาดหวังการจัดสิ่งแวดล้อมและ
 บรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา
 อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา จำนวน 43 ข้อ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของ
 โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ขอความกรุณาท่านได้โปรดให้ข้อมูลตามสถานภาพความเป็นจริงที่ปรากฏในสถานศึกษาและ
 กรุณาตอบให้ครบทุกข้อ เพราะข้อมูลที่สมบูรณ์เท่านั้น จึงจะสามารถนำมาวิเคราะห์ได้ ผลการวิจัย
 ครั้งนี้จะเป็นประโยชน์แก่สถานศึกษา และขอรับรองว่าจะไม่มีผลกระทบทางลบต่อตัวท่าน หรือ
 สถานศึกษาทั้งทางตรงและทางอ้อมแต่อย่างใด หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ด้วยดีจาก
 ทุกท่าน

ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้

(นายทีปกร เย็นจิต)

นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

ภาควิชาการบริหารการศึกษา

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแบชีฟิค

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของโรงเรียนไชยพันธ์พิทย
อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา

ตอนที่ 1 สถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน [] หน้าข้อความที่ตรงกับสถานภาพของท่าน

สถานภาพของท่าน	สำหรับผู้วิจัย
เพศ [] ชาย [] หญิง	
สถานภาพ [] ผู้บริหาร [] ครู [] นักเรียน [] ผู้ปกครองนักเรียน	
อายุ [] ไม่เกิน 20 ปี [] 21 – 30 ปี [] 31- 40 ปี [] 41 - 50 ปี [] 51 – 60 ปี	
ระดับการศึกษา [] ประถมศึกษา [] มัธยมศึกษาตอนต้นหรือเทียบเท่า [] มัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า [] อนุปริญญาหรือเทียบเท่า [] ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า [] ปริญญาโท [] ปริญญาเอก [] อื่นๆ (โปรดระบุ)	
ตำแหน่งปัจจุบัน [] ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา [] ครู [] คณะกรรมการนักเรียน [] นักเรียน [] ผู้ปกครอง [] พนักงานหรือลูกจ้างประจำ [] เจ้าหน้าที่	

[illegible]

[illegible]

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัย

ดร.อินทิรา มุงเมือง

ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต (ปร.ด.)
 สาขาการบริหารการพัฒนา
 มหาวิทยาลัยนอร์ท - เชียงใหม่
 อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาการบริหารการศึกษา
 สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

ดร.รัชชัย จันทร์สารห์

การบริหารการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.)
 สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
 รองประธานกรรมการบริษัท เอ็นเจ เอเซียอีควิปเมนต์
 จำกัด
 บริษัท เอ็นเจ เอเซียอีควิปเมนต์ จำกัด

ดร.นันทศักดิ์ จันทร์สารห์

การบริหารการศึกษาดุษฎีบัณฑิต (กศ.ด.)
 สาขาการบริหารการศึกษา
 มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย
 นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา
 เขต 1

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ นามสกุล	นายทีปกร เย็นจิต
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 11 เดือน สิงหาคม พุทธศักราช 2529
ที่อยู่ปัจจุบัน	16/3 หมู่ที่ 4 ตำบลดงเจน อำเภอกาบแก้ว จังหวัดพะเยา 56000
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ครูผู้สอนโรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
จำนวนปีประสบการณ์การทำงาน	8 ปี
ที่อยู่ทำงาน	โรงเรียนไชยพันธ์พงษ์พิทยา อำเภอเมืองพะเยา จังหวัดพะเยา
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2553	สำเร็จการศึกษาปริญญาตรี ครุศาสตร์บัณฑิต (คบ. 5 ปี) วิชาเอกการศึกษาปฐมวัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย